

Tematiskt tillägg till Översiktsplanen gällande Vindkraft Ronneby kommun, Blekinge län

Reviderad SAMRÅDSREDOGÖRELSE efter KSAU:s beslut 2011-10-31 § 357.

Planförslaget, upprättat 2011-08-09 har varit utställt för samråd under tiden 2011-08-15 till den 2011-10-09. Myndigheter, samhällsföreningar och allmänheten har beretts tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget.

Planhandlingarna fanns under samrådstiden tillgängliga på kommunens webbplats, samhällsbyggnadsenhetens expedition samt biblioteken i Ronneby, Kallinge, Johannishus, Backaryd, Hallabro, Listerby, Eringsboda och Bräkne-Hoby. 3 informationsmöten hölls i Backaryd (2011-09-12), Ronneby (2011-09-20) och Eringsboda (2011-09-21). Planförslaget annonserades i lokaltidningarna 2011-08-12.

Yttranden har inkommit från **Lantbrukarnas Riksförbund, Jörgen och Åsa Nilsson, Telia Sonera, E.ON Sverige AB, PTS-kommunikationsmyndigheten, Försvarmakten, Skogsstyrelsen, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Miljöteknik, Tingsryds kommun, Miljöpartiet, Nils-Erik Mattson (Blekinge Exergi), Trafikverket, Karlskrona kommun, Hasse Stenqvist, Joakim Åkesson, Ronneby Airport, Karlshamns kommun, Miljö- och byggnadsnämnden Ronneby kommun, Länsstyrelsen i Blekinge.**

Inkomna yttranden har sammanfattas, förutom Länsstyrelsen Blekinge Län samt Försvarmaktens som redovisas i sin helhet sist i detta dokument.

Ornitologisk bedömning Ronneby kommun har i samband med samrådet låtit genomföra en ornitologisk bedömning av det tematiska tillägget till Översiktsplanen. I denna har det framkommit att följande områden bör revideras pga höga ornitologiska värden: område 7, område 8, område 9b, område 11, område 14 och område 24. Områdena 15 och 25 samt B- området nordväst om Edestad bör helt utgå ur planen.

Kommentar:

Planen revideras enligt den ornitologiska bedömningen vad gäller område 9b och 11 . I planen utgår områdena 7, 8, 14, 15 och 25 helt. Dock markeras område 24 till viss del i och med att det här har gjorts en djupare analys av fågellivet i samband med de 8 vindkraftverk som är under uppbyggnad i Hakarpsområdet.

Länsstyrelsen Blekinge län (Yttrande samt samtliga bilagor som Länsstyrelsen hänvisar till i sitt yttrande finns sist i detta dokument)

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tar fram en vindkraftsplan för att ha planberedskap inför eventuellt framtida etablering av vindkraft, och anser att planen kan utgöra ett bra underlag för lokalisering och prövning av framtida vindkraftsetableringar i kommunen. Länsstyrelsen instämmer

till stora delar i kommunens ställningstaganden, dock bör följande råd och synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet.

Vindkraftsplanen har ett tydligt upplägg med en väl bearbetad redovisning av förutsättningar och rådande intressen, vilket resulterat i förslag till ett antal olika områden där vindkraft eventuellt kan vara möjligt. Planen innehåller även en karaktärisering av landskapet inom kommunen och en beskrivning av de olika landskapstypernas känslighet för vindkraftsetablering, vilket länsstyrelsen anser utgör ett bra underlag.

Allmänna synpunkter på planförslaget redovisas även i övriga myndigheters yttranden (bilaga 1-11 i LST yttrande). Exempelvis framför Energimyndigheten att förslaget i huvudsak är i linje med regeringens och myndighetens intentioner avseende planering för förnybar energi, *se yttrande i bilaga 1*. Jordbruksverket framför bl.a. att placering av vindkraftverk bör göras med hänsyn till pågående och planerad verksamhet (landbygdens näringsliv) och i samråd med länsstyrelsen. *Se yttrandet i sin helhet, bilaga 4.*

Översiktskartan sid 49 kan med fördel förse med områdesnummer, för att underlätta för läsaren. Kartamen för område 19, på sid 86, är felplacerad. Länsstyrelsen vill också påminna om att planens sociala och ekonomiska konsekvenser ska redovisas.

För att ytterligare tydliggöra vad som gäller för vindkraftutbyggnaden i kommunen är det också lämpligt att kommunen även utreder förutsättningarna för vindkraftetableringar i kommunens havsområde (innanför baslinjen).

Energimyndigheten arbetar under 2011 och 2012 med att revidera riksintresseområdena för vindbruk. Projektet är uppdelat i två delprojekt där det första omfattar revidering av områden i havet utanför baslinjen plus en nautisk mil. Avgränsningen är i enlighet med havsplaneringsutredningens förslag till gräns för det område vars fysiska planering enligt utredningen bör hanteras av Havs- och vattenmyndigheten. Det första delprojektet har varit på remissomgång hos länsstyrelserna och Boverket under augusti och september. *Energimyndighetens förslag till riksintresseområden för vindbruk till havs, se bilaga 12.*

Länsstyrelsen har tagit fram olika planeringsunderlag för vindkraftsetablering i länet. Länsstyrelsens ställningstaganden beträffande storskalig vindkraftsetablering framgår av rapporten och tillägget *Planeringsunderlag för Storskalig vindkraftsetablering i Blekinge län Del 2* (2005:7) från 2006 som behandlar lokaliseringar på land och i inre skärgårdsområdet. I rapporten har tänkbara områden för storskaligt vindbruk pekats ut. Rapporten finns tillgänglig på länsstyrelsens hemsida under adressen <http://www.lansstyrelsen.se/blekinge/sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/energi/vindkraft/Pages/Planeringsunderlag.aspx>.

Länsstyrelsen har även i samband med yttrandet över Energimyndighetens förslag till områden av riksintresse för energiproduktion 2008-02-22 redovisat och bearbetat digitalt kartmaterial inför översyn av riksintressen för vindkraft, *se bilaga 13*. Samtliga områden som föreslås i vindkraftsplanen ingår i de områden som länsstyrelsen tog fram vid revideringen av riksintresse 2008, och flera av de föreslagna områdena överensstämmer med planerings-underlaget i ovanstående rapport om storskalig vindkraftsetablering.

Riksintressen

Enligt 3 kap PBL ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen avser tillgodose de redovisade riksintressena enligt 3 eller 4 kap MB. Åtgärder får inte vidtas som innebär påtaglig skada på riksintressena.

Länsstyrelsen ställer sig huvudsakligen bakom de avvägningar kommunen gör i planen men vill samtidigt betona att möjligheten att begränsningarna/restriktionerna kring riksintresset Ronneby flygplats lättar framöver är mindre troligt. Vad gäller övriga riksintressen anser länsstyrelsen att planen bör vara möjlig att genomföra utan att medföra påtaglig skada. Följande bör dock beaktas.

Riksintresse för totalförsvaret

För totalförsvarets militära del berör vindkraftsplanen riksintresset för Ronneby flottiljflygplats (hinderbegränsade ytor - stoppområde) samt riksintresset för väderradarstationen. Riksintresset för flygplatsen omfattar nästan hela kommunens yta och väderradarn berör ett större område i den östliga delen av kommunen.

Ronneby kommun har tagit beslut om att vindkraftsplanen inte ska ta hänsyn till försvarsmaktens riksintresse Ronneby flottiljflygplats och menar att planen ska utgöra planberedskap i fall att förutsättningarna förändras i framtiden. Planens genomförande förutsätter därmed att reglerna kring riksintresset ändras.

Försvarsmakten framför i sitt yttrande att de inte kan acceptera någon tillkommande vindkraft inom stoppområdet och att även om den militära verksamheten skulle avvecklas i framtiden kvarstår de hinderfria ytorna för den civila luftfarten. Också väderradarn, MSA-ytan och kontrollzonen (se *försvarsmaktens yttrande, bilaga 2*) kan komma att fortsätta begränsa vindkraftsutbyggnaden.

Väderradarn, som beskrivs på sid 18 under rubriken telenät, radioanläggningar och radiolänkstråk, är av riksintresse för totalförsvaret och bör därför läggas in under den rubriken.

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen arbetar framtidsytande med vindkraften och att planen kan bli användbar om förutsättningarna för flygtrafiken och försvarets flygtrafik skulle förändras. I nuläget är det dock stor risk att vindkraftetableringar inom stoppområdet eller inom området för väderradarn kan komma att påtagligt skada riksintresset.

Riksintresse för trafiklagens anläggningar

Ronneby flygplats är av riksintresse för kommunikationsändamål och ett område med en radie av 55 km kring flygplatsen (Minimum Sector Altitude, MSA-yta) utgör skyddsområde för att flygverksamheten ska fungera säkert. Vindkraftverk inom skyddsområdet kan störa navigationsutrustningen. Inom skyddsområdet kan det därför bli aktuellt med höjdbegränsningar för byggnadsobjekt och det är därför viktigt att fortsätta samråd sker med verksamhetsutövaren och Luftfartsverket/Transportstyrelsen. Det behöver framgå av vindkraftsplanen att hela kommunen berörs av detta skyddsområde och att vindkraftverk kan innebära påtaglig skada på riksintresset.

Väg E22 och väg 27 är av Trafikverket utpekade som vägar av riksintresse. Väg E22 ingår i det transeuropeiska transportnätet TEN och väg 27 utgör en förbindelse mellan regionala centra. När det gäller avstånd mellan vindkraftverk och vägar framför Trafikverket att de tillämpar de skyddsavstånd som anges i Boverkets handbok "*Vindkraftshandboken – planering och prövning av vindkraftverk på land och i kustnära vattenområden (2009)*", vilket innebär att avståndet till allmän väg ska vara minst totalhöjden (dvs tornhöjden plus halva rotorbladsdiametern), dock minst 50 meter oavsett vägtyp. Länsstyrelsen instämmer med Trafikverket om att vindkraftsplanen bör ändras i detta avseende. Se även *Trafikverkets yttrande, bilaga 11*.

Riksintresse naturmiljö

Flera av de potentiella vindkraftsområdena ligger i direkt anslutning till Natura 2000-områden samt till områden som är av riksintresse för naturmiljö. Länsstyrelsen anser att det i vissa fall kan vara möjligt att inom eller i anslutning till ett riksintresseområde, etablera storskalig vindkraft. Bedömningar

behöver ske i varje enskilt fall kring påverkan på riksintresset, eventuellt behov av skyddsavstånd samt att en provning måste följas av noggranna konsekvensanalyser.

Vad gäller Natura 2000-områden anser länsstyrelsen att de inte är förenliga med en storskalig vindkraftsetablering. En stor andel av kommunens Natura 2000-områden har någon form av områdesskydd, som naturreservat, fågelskyddsområde eller biotopskyddsområde, vilket innebär att vindkraftsetablering inom ett sådant område alltid är olämpligt (se nedan, Naturreservat). Ett flertal av de Natura 2000-områden som saknar formellt områdesskydd är planerade som framtida naturreservat. Ett skyddsavstånd bör därför alltid tillämpas på samma sätt som för befintliga naturreservat (se nedan under *Övriga allmänna intressen - Naturmiljö*).

Riksintresse kulturvård

Område 21 och 22 angränsar mot ett riksintresseområde för kultur, *Johannishus åsar, Vång, Johannishus gods*. Enligt länsstyrelsens bedömning är det för det mesta inte lämpligt att förlägga vindkraft nära ett riksintresseområde för kulturvård. Ofta behövs ett respektavstånd. Det är då väsentligt att analysera konsekvenserna av en sådan lokalisering och göra en bedömning för varje enskilt fall.

Mellankommunala frågor

I planen redovisas vindkraftsområden i anslutning till kommungränsen, både inom och utom länet. Kommunen anger att vindkraftens gränsöverskridande påverkan medför att mellankommunal samordning är viktigt och att samråd ska ske med berörda grannkommuner i de fall etableringar av vindkraft planeras inom 1000 meter från kommungräns. Inom ett avstånd av 2000 meter anges i planen att det är önskvärt med samråd. Länsstyrelsen instämmer med kommunen om att samråd är lämpligt inom ett avstånd på 2000 meter.

Eftersom storskaliga vindkraftsanläggningar i regel har stor påverkan på sin omgivning är länsstyrelsen positiv till att sådana samråd avses ske. Som anges i planen är det viktigt att kommunen beaktar förutsättningar och motstående intressen i angränsande kommuner.

Karlshamns kommun och Tingsryds kommun i Kronobergs län har också tagit fram vindbruksplaner och Karlskrona kommun har arbetat fram en vindkraftsstrategi. I Karlshamns plan redovisas inte motsvarande områden vid kommungränsen för vindkraft och Länsstyrelsen i Kronoberg framför att det i Tingsryds vindkraftsplan inte finns några områden särskilt prioriterade för vindkraft intill länsgränsen mot Ronneby. Tingsryd har också utarbetat ett tillägg till översiktsplanen om landsbygdsutveckling i strandnära läge där kommunen föreslår ett LIS-område för friluftsliv i anslutning till Ronnebyån, där Ronneby på sin sida har markerat ett potentiellt vindkraftsområde (område 7). Här finns det därför behov av ytterligare samordning och samverkan kommunerna emellan.

Länsstyrelsen i Kronobergs län framför att riksintresseområdet för naturvård längs Bräkneån fortsätter in i Kronoberg och 2,5 km från länsgränsen finns riksintresset för naturvård vid Mien - Mieån. 1,5 km uppströms Bräkneån finns naturreservatet Stenfors som eventuellt skulle kunna påverkas av vindkraft i område 1 och 2. Detta bör redovisas i planen och MKB.

Länsstyrelsen i Kronoberg vill också betona vikten av att dialog förs med angränsande kommuner, bl a för att minimera risken för störningar till befintlig bebyggelse, och framför även att Tingsryd i sin vindkraftsplan anger att samråd med aktuell grannkommun bör ske vid etablering av vindkraftverk närmare kommungräns än 5 km.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

Tematiskt tillägg till Översiktsplan gällande Vindkraft

I planen tillämpas en skyddszon på 500 meter mellan vindkraftverk och bostäder för att minska risken för bullerstörningar och skuggor. Länsstyrelsen anser att detta bör vara tillräckligt för att skydda människors hälsa och säkerhet. Fortsatta utredningar kring påverkan på människors hälsa och säkerhet behöver dock ske i varje enskild exploatering.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning när det gäller behov av skyddsavstånd till kraftledningar (200 meter för verk med en totalhöjd över 50 meter). Svenska Kraftnät lyfter också fram vikten av säkerhetsavstånd och framför även att vindkraftverk med en totalhöjd under 50 meter bör placeras minst 100 meter från kraftledning och att för vindkraftverk med en rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet mellan torn och ledning vara större än 200 meter. Även dessa skyddsavstånd bör föras in som riktlinje i planen. Länsstyrelsen instämmer med Svenska Kraftnät om att område 1, 2 och 4, som direkt berör en 400-kV-ledning, bör revideras i det fortsatta planarbetet. *Se vidare Svenska Kraftnäts yttrande, bilaga 10.*

Det är också viktigt att beakta att vindkraftanläggningar kan ställa krav på utbyggnad av nya vägar och kraftledningar vilket i sin tur också kan påverka människors hälsa och säkerhet.

Det resultat som hittills uppnåtts i länsstyrelsens identifiering och inventering av potentiellt förorenade områden visar mycket litet inflytande på vindkraftsplanens A- och B-områden. Endast ett A-område i öster (område 23) inrymmer ett par skjutbanor vilka tillhör branschriskklass 3, måttlig risk. De flesta av de branscher som ska identifieras enligt Naturvårdsverkets uppdrag lokaliseras tätortsnära eller i anslutning till infrastruktur som var nödvändig vid tiden för verksamheternas drift. Det kan dock inte uteslutas att ännu ej identifierade förorenade områden som hör till mindre tätorts- eller infrastrukturberoende branscher som skjutbanor och deponier finns i de områden som nu utgör potentiella vindkraftsområden. Vid etablering av vindkraft inom områden där det kan finnas markföroreningar är det viktigt att undersökningar som belyser eventuella förekomster av föroreningar, samt åtgärdsbehov, genomförs.

Länsstyrelsen delar SGUs rekommendation att lokalisering av vindkraftverk, med vägar och ledningar, sker så att kontakt med grundvattentillgångar av betydelse för nuvarande, och även framtida, dricksvattenförsörjning undviks i möjligaste mån för att minimera risken för oljeläckage till grundvattnet. Område 5 och 6 berörs av detta då där förekommer grundvattentillgångar som kan utgöra en framtida resurs. Även delar av område 9a och 10b berörs då där förekommer mindre grundvattentillgångar. *Se vidare SGUs yttrande, bilaga 8.*

I vindbruksplanen berörs inte geologi, markförhållanden och geotekniska riskfaktorer. Länsstyrelsen instämmer med SGU och SGI om att samrådshandlingen bör kompletteras med information om geotekniska förutsättningarna för grundläggning av vindkraftverk och att det också bör redovisas om det finns geotekniska riskfaktorer, t ex risk för ras och skred eller erosion. *Se vidare bilaga 8 och 9.*

Kommunen bör lämpligen också redovisa om det kan förekomma risker för olyckor eller översvämning. Risken för iskast beskrivs i planen men även övriga risker för olyckor i samband med etablering av vindkraftanläggningar, såsom brand, nedfallande delar, oljeläckage mm bör lyftas fram.

Trafikverket framför att principen om skyddsavstånd till väg på minst verkets totalhöjd, dock minst 50 meter, bör gälla även för enskilda vägar. Trafikverket påminner också om att samtliga ärenden om vindkraftsutbyggnad ska remitteras till Trafikverket, som gör en bedömning i varje enskilt fall. Vad gäller arbeten som kan komma att krävas på vägnätet i samband med transport av vindkraftverket, samt återställande av vägar, *se vidare Trafikverkets yttrande bilaga 11.*

Miljökvalitetsnormer

I avsnittet om vattenförekomster och i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs hur planen kan påverka gällande miljökvalitetsnormer och att hänsyn bör tas till normerna vid genomförandet av planen.

Tematiskt tillägg till Översiktsplan gällande Vindkraft

Strandskydd

Kommunen bedömning i planen är att vindkraftverk inte bör placeras inom strandskyddsområden och att även väg- och kabeldragningar i anslutning till vindkraft bör förläggas utanför strandskyddade områden. Länsstyrelsen har inget att invända mot kommunens bedömning men anser generellt att strandskyddet inte utgör ett absolut hinder mot vindkraftsetableringar och att bedömningar kan göras i varje enskilt fall kring huruvida anläggningen är förenlig med strandskyddet och om det finns särskilda skäl att medge dispens.

Övriga allmänna intressen

Naturmiljö

Naturreservat

I planförslaget poängterar kommunen att etablering av vindkraftverk är "olämpligt inom eller i direkt anslutning till naturreservat". Vidare framhålls att "skyddsavstånd kan krävas till de naturreservat där upplevelsen av värdefulla naturmiljöer eller djur- och växtlivet i annat fall riskerar att påverkas påtagligt". Länsstyrelsen anser att samtliga naturreservat uppfyller dessa kriterier. Vindkraftverk i nära anslutning till naturreservat är alltid olämpligt, vilket innebär att det alltid också bör finnas ett skyddsavstånd. Skyddsavståndets längd kan variera beroende på reservatets karaktär och värden, men bör i normala fall aldrig understiga 500 meter.

Inom område 24 planeras ett nytt naturreservat, *Sjöarpsreservatet*, och därför behöver ett skyddsavstånd planeras in. *Se även Skogsstyrelsens yttrande bilaga 7.*

Landskapsbildsskydd

Stora delar av det landskapsbildsskyddsområde som refereras till i närheten av område 24 har upphävts, men inte för hela ytan. Landskapsbildsskydd gäller fortfarande för ett par mindre områden sydväst om område 24 (*jmf Skogsstyrelsens yttrande bilaga 7*). *Se kartbild bilaga 14.*

Biotopskydd, nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt

Länsstyrelsen instämmer med Skogsstyrelsen som bedömer att om etablering av vindkraft sker med hänsyn till de biotopskyddsområden och naturvårdsavtal som finns så uppkommer ingen negativ påverkan på dessa områden.

Stora opåverkade områden

Ett område som skulle kunna uppfylla kriterierna för stora opåverkade områden är skogs- och sjölandskapet kring Listersjön-Sännen och Hallsjön, vilket innehåller ett flertal naturreservat, fågelskyddsområden, Natura 2000-områden, biotopskydd, naturvårdsavtal samt hittills oskyddade nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Det överlappas delvis av område 15 i planförslaget och Länsstyrelsen anser att området med hänsyn till sina samlade naturvärden bör strykas från förslaget. Även Skogsstyrelsen framför att en vindkraftsetablering inom område 15 är olämpligt då det skulle ha en omfattande negativ påverkan på naturvärdena men även på de sociala värdena då skogen skulle tappa sin vildmarksprägel. *Se vidare Skogsstyrelsens yttrande, bilaga 7.*

Kulturmiljö

Under rubriken *kulturmiljöintressen* lyfter kommunen på ett bra sätt fram att det finns stora kulturhistoriska värden i kust- och skärgårdsområdena. Här kan tilläggas att kompletterande inventeringar av skogsbygden har visat att det finns mycket lämningar även där och i det fortsatta arbetet är det viktigt att man beaktar de lokala kulturmiljövärdena i skogsbygden.

Vad gäller skyddsavstånd instämmer länsstyrelsen med kommunen om att det kan variera beroende på platsens förutsättningar och att det i varje enskilt vindkraftsärende är viktigt att utreda konsekvenserna för kulturmiljön (sid 24). Men länsstyrelsen vill samtidigt betona att det bör framgå att det gäller för alla typer av kulturlämningar och kulturområden, inte enbart kulturresevat och byggnadsminnen.

Beträffande fornlämningar är det viktigt att förstå fornlämningarnas betydelse och vara medveten om att fornlämningar inte ska ses som enskilda, begränsade objekt, utan att de ska sättas in i sitt sammanhang i landskapet. I 2 kap lag (1988:950) om kulturminnen mm (KML) uttrycks detta i 2 § där det anges att till en fast fornlämning hör ett så stort område på marken som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse, och att detta område benämns fornlämningsområde. Det innebär att planerade vindkraftverks påverkan på fornlämningar, och vilket respektavstånd som krävs, får avgöras från fall till fall.

För mer detaljerad information om kända fornlämningar bör i första hand hänvisning göras till Riksantikvarieämbetets Fornminnesinformationssystem.

De utvalda områdena i planen har inte analyserats enskilt vad gäller lämplighet ur kulturhistorisk synpunkt, utan samråd ska ske för varje enskilt område och kontakt bör tas i god tid med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen.

På sid 25 bör meningen om byggnadsminnen och kyrkor korrigeras. Kyrkor är inte byggnadsminnen.

Odlingslandskap

Vad gäller miljömålet *Ett rikt odlingslandskap* framför Jordbruksverket att vindkraftverk i jordbruksmark både kan gynna den biologiska mångfalden, om nya naturmiljöer i ett i övrigt ensartat odlingslandskap skapas, och ge negativa effekter pga kollisionsrisken med fåglar och fladdermöss. *Se vidare jordbruksverkets yttrande, bilaga 4.*

Radiolänkstråk

PTS, Kommunikationsmyndigheten, framför att vindkraftverk i vissa fall kan påverka mottagningen av radiosignaler (främst för radiolänkförbindelser) på ett negativt sätt och rekommenderar därför att samråd sker för respektive område mellan aktuellt vindkraftbolag och berörd radiolänkoperatör för att minimera störningsriskerna. *Se även Kommunikationsmyndighetens yttrande, bilaga 5.*

Övrigt

Energimyndigheten framför att det nationella planeringsmålet från 2002, som anger 10 TWh per år fram till 2015, är inaktuellt och ej ska användas. Enligt riksdagsbeslut gäller det nationella planeringsmålet att 30 TWh, varav 10 TWh gäller havsbaserade verk, ska produceras fram till 2020. Energimyndigheten menar också att det bör framgå om det regionala miljö kvalitetsmålet 0,19 TWh per år till 2015 baseras på det inaktuella målet 10 TWh. *Se hela yttrandet bilaga 1.*

Kommentar:

Översiktskartan förses med områdesnummer . Kartramen för område 19, på sid 86, placeras på rätt ställe. Väderradarn läggs även in under avsnittet för riksintresset för totalförsvaret.

Planen kompletteras med information om MSA sektorn. Planen kompletteras enligt Trafikverkets yttrande.

Vad gäller riksintresse för totalförsvaret förtydligar Ronneby kommun i planens utställningshandling att detta riksintresse väger tyngre än kommunens utpekade

vindkraftsområden. Ronneby kommun har inte tagit något beslut om att inte ta hänsyn till riksintresset för totalförsvaret. Vindkraftsplanen ska ses som en framtidsplan där markområden reserveras och därmed en planberedskap skapas utifall förutsättningarna tack vare teknikens utveckling ändras i framtiden.

För Natura 2000-områden samt naturreservat införs skyddsavstånd på 500 meter. Planen kompletteras med Sjöarpsreservatet samt skyddsavstånd till detta. Dessa skyddsområden har gjort att planens områden utpekade för vindkraft har minskats.

Samråd med grannkommuner kommer att ske vid etableringar av vindkraftverk.

Område 15 utgår ur planen.

Planens sociala och ekonomiska konsekvenser redovisas i MKB:n.

Planen kompletteras i beskrivningarna till område 1 och 2 med att en utbyggnad av vindkraft här kan påverka naturreservatet Stenfors i Tingsryds kommun.

Kulturmiljön ska samrådas med Länsstyrelsen vid etablering av vindkraftverk. Meningen på sid 25 korrigeras (kyrkor är inte byggnadsminnen). Texten revideras även till att informera om att det gäller alla typer av kulturlämningar och kulturområden, inte enbart kulturresevat och byggnadsminnen (skyddsavstånd som ska behandlas från fall till fall).

Under samrådsskedet har Ronneby Kommun tagit fram en Ornitologisk bedömning av vindkraftsplanens samrådsförslag. Bedömningen har föranlett en justering av antalet och avgränsningen av utpekade vindkraftsområden. Även vad gäller fladdermöss har samrått med expertis. Överlag är kunskapsunderlaget i dagsläget bristfälligt avseende fladdermöss. Därför bedömer kommunen att det ska genomföras noggranna fladdermusinventeringar för varje enskilt vindkraftsärende.

Planen revideras enligt Energimyndighetens yttrande angående 2015 års planeringsmål.

Planen kompletteras med Energimyndighetens förslag på riksintresse vad gäller havsbaserade vindkraftverk då kommunen inte själva har pekat ut områden till havs, men delar energimyndighetens uppfattning om utbredning.

Riksantikvarieämbetets fornminnesinformationssystem nämns på s 25 under avsnittet om fornlämningsområden.

Områdena 5, 6, 9a och 10b utgår i planen och behöver därför ej kompletteras med en text avseende att dessa områden berörs av grundvattentillgångar.

Planen kompletteras med skyddsavstånden som Svenska Kraftnät anger i sitt yttrande samt att område 1 och 4 revideras (område 2 utgår i planen).

Planen kompletteras med risker för olyckor i samband med etablering av vindkraftanläggningar, såsom brand, nedfallande delar, oljeläckage mm.

Vad gäller geologisk information får varje område bedömas från fall till fall när etablering av vindkraftverk sker.

Område 21 och 22 utgår i planen (närhet till riksintresse kulturmilövård).

S 27 angående Aspö revideras.

Ronneby Airport påtalar att varje enskilt vindkraftsärende måste behandlas av flygplatsen när projekteringen kommit så långt att verkens läge och totalhöjd över havet är klarlagd.

Kommentar:

Ronneby Airport kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraftverk.

Lantbrukarnas Riksförbund anser att en utbyggd vindkraft skulle medföra betydligt bättre ekonomiska möjligheter att bedriva det småskaliga jord- och skogsbruket. Anser att det bör ges möjlighet till dialog mellan berörda och projektör i ett tidigt skede.

Kommentar:

Berörda sakägare blir alltid hörda i vidare tillståndsgivning. Övriga synpunkter noteras.

Jörgen och Åsa Nilsson anser att kommunen istället för vindkraft skall reservera alla tänkbara områden i kommunen för "modernare teknik med mindre hög- och lågfrekvent buller och inga skuggeffekter".

Anser att kommunen lever med en risk att uttjänta vindkraftverk måste demonteras på kommunens bekostnad (då risken att ett operatör i slutet av livscykeln saknar ekonomiska medel). Kommunen måste kräva bankgarantier för återställandet.

Anser att kommunen underskattar obehagen från vindkraftverken som planeras bli 150 m höga. Kommunen bör begära en begränsning till 35 decibel vid varje hussamling i kommunen. Anser att det bör begäras en utredning av det lågfrekventa bullret som når betydligt längre än högfrekvent buller.

Anser att flera områden berör eller tangerar naturreservat och friluftsområden, dessa bör beaktas som tysta miljöer och ej störas av Vindkraftverk.

Påtalar att det i området där de bor (Hjälmsa-Tokaryd) finns det flera kända lokaler av fladdermöss (vilket även kommunen krävt inventering av i den sökta vindkraftpark som finns i området). Fågelsträck bör också beaktas.

Anser att hänsyn och ett längre skyddsavstånd bör upprättas vid alla utvecklingsbara byar i kommunen, för att inte befolkningstillväxten ska försämrats.

Anser att planen är skriven i ett för positivt ordalag. Ronneby bör ha en avvaktande hållning till vindkraftverk då dessa kommer att skada en ökad turism och ett attraktivt boende.

Kommentar: Syftet med det tematiska tillägget är att peka ut områden för just vindkraft. Att peka ut områden för "ny modern teknik" är såldes inte uppdraget.

Ronneby kommun instämmer att det är önskvärt att en framtida nedmontering av vindkraftverk säkras i varje vindkraftsprojekt genom en bankgaranti. Så kommer vara fallet för de vindkraftsanläggningar som är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken, vilket förtydligas i planhandlingarna. Däremot finns det i dagsläget ingen möjlighet att kräva bankgaranti i ärenden som hanteras enligt Plan och bygglagen.

Upplevelsen av ljudemissioner från b.l.a. vindkraftverk är individuella och bedömningen av störningsgraden subjektiv. Som utgångsläge för utpekanden av områden i vindkraftsplanen har därför Naturvårdsverkets riktvärde, dvs 40 dB(A) använts. Vidare kommer redan tidigt i projekteringsfasen för varje enskilt vindkraftsärende bullerberäkningar att genomföras, detta för att utesluta att Naturvårdsverkets riktvärde överskrids. Ronneby kommun har valt att använda sig av värden som i dagsläget dels är praxis för Sveriges kommuner och dessutom är förankrade enligt plan och bygglagen. Dock instämmer kommunen i att det är lämpligt att revidera och uppdatera ställningstaganden då nya forskningsrön exempelvis för lågfrekvent buller föranlett ändringar i PBL och Naturvårdsverkets riktlinjer. Idag finns inga belägg för att lågfrekvent ljud från vindkraftverk innebär någon risk för närboende men eftersom verken blir allt större bör det lågfrekventa ljudet kontrolleras. De verk som hittills uppförts, och där viss forskning skett, är dock vanligen mindre än 2 - 3 MW. De större vindkraftverken som det planeras för i dag kan komma att avge något mer lågfrekvent ljud. Vid prövningen av varje enskilt större verk enligt miljöbalken bör man beakta och följa upp lågfrekvent ljud. Socialstyrelsen har gett ut allmänna råd som innehåller riktvärden för lågfrekvent buller inomhus.

Även skuggstudier kommer att genomföras under projekteringsfasen i varje enskilt ärende.

Avseende fladdermöss och fågellivet så rekommenderas enligt vindkraftsplanen att särskilda utredningar ska utföras av expertis i varje enskilt ärende om det inte är uppenbart att arterna i fråga inte riskerar att störas av vindkraften. Under samrådsskedet har dessutom en övergripande ornitologisk bedömning gjorts som legat till grund vid revideringsarbetena av planhandlingarna inför utställningen.

Vidare kan i detta sammanhang nämnas att samtliga vindkraftsområden som pekats ut i samrådshandlingen och då angränsat till Naturreservat, Natura 2000-områden eller fågelskyddsområden nu har justerats för att hålla ett respektavstånd på 500 meter.

I kommunens översiktsplan (antagen 2006) pekas områden som är utvecklingsbara för bostäder ut. Dessa har man tagit hänsyn till i denna plan. Runt varje tätort (Ronneby, Kallinge, Bräkne-Hoby, Listerby, Johannishus, Saxemara, Eringsboda, Backaryd, Hallabro och Belganet) i kommunen är en buffertzona på 2000 meter utlagd. Runt enskilda bostadshus är buffertzonen 500 meter.

Kommunen är positiv till vindkraftverk. Vissa av planens skrivningar revideras dock för att inte upplevas som "vindkraftsexploaterarnas propaganda".

Telia Sonera påtalar att telenät kan störas av olämpligt placerade vindkraftverk. Detta gäller främst radioanläggningar med radiolänkstråk som i värsta fall kan behöva flyttas eller ersättas med annan telelösning. TeliaSonera måste ges möjlighet att inkomma med synpunkter i varje enskild etablering av vindkraftverk.

Kommentar: Telia Sonera kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraftverk.

E.ON Sverige AB förtydligar att avståndet beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns yttersta spets och att detta bör framgå i planhandlingarna (apropå vindkraftverks placering vid en kraftledning).

Påtar att om en väg till vindkraftverket anläggs under en kraftledning gäller särskilda regler, varpå det är viktigt att kontakta nätägaren i god tid.

Då vindkraftverk planeras i närheten av E.ON Elnäts anläggningar är det viktigt att E.ON Elnät underrättas och får möjlighet att framföra synpunkter i ärendet.

Även om det är svårt att sja om utbyggnaden och ett eventuellt anslutande till elnätet för vindkraft så påtar E.ON att generellt sett är den södra delen av kommunen välutbyggt vad gäller regionnätet d.v.s. det finns relativt goda möjligheter att kunna ansluta tillkommande elproduktion. I de norra delarna av kommunen är antalet regionnätsledningar färre och möjligheterna att ansluta större vindkraftsparker i befintligt nät är i nuläget något mindre jämfört med de södra delarna.

Kommentar: Planen uppdateras med informationen från E.ON. E.ON kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraftverk.

PTS-kommunikationsmyndigheten anför att det vid uppförande av vindkraftverk i vissa fall kan påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt. PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänksoperatörer som blir berörda av respektive område vid etablering av vindkraftverk.

Kommentar: Kommunen kontakter PTS för information om vilka de berörda radiolänksoperatörerna är och samråder med dessa då det blir aktuellt med etablering i respektive utpekade område för vindkraft.

Ronneby Miljöteknik påminner att Ronneby Miljötekniks intressen ska tillgodoses när och om vindkraftsplanen börjar realiseras. Anför även att Ronneby Miljöteknik har gjort en egen utredning när det gäller vindkraftsutbyggnad i området Ronneby Anglemåla 1:3, Angelskog 1:1 och Angelskog 1:5.

Kommentar: Ronneby Miljöteknik kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraftverk. Vindkraftsplanen pekar ut områden i en större storleksordning än för det undersökta verket (1 st) som Miljöteknik gjort.

Tingsryds kommun påminner att innehållsförteckningen bör kompletteras med rubrikerna "Mellankommunala intressen" samt "Riksintresse för totalförsvaret". Några av kartorna behöver kompletteras med teckenförklaringar.

Kommentar: Planen revideras enligt Tingsryds kommuns synpunkter.

Skogsstyrelsen anser att:

Område 15 - bör strykas ur planen, då det finns alltför många naturintressen i samt i nära anslutning till detta område. Landskapsbilden skulle även kraftigt försämrats i och med en etablering av verk här.

Område 19 - kartramen är felplacerad

Område 23 - hänsyn vid etablering av vindkraft bör tas till de områdena med biotopskydd och naturvårdsavtal.

Område 24 - området bör strykas ur planen, då det finns alltför många naturintressen i samt i nära anslutning till detta område. Finns långt framskridna planer att bilda ett naturreservat (Sjöarpsreservatet) i detta område. I beskrivningen av området hänvisas till landskapsbilds-skyddsområde. Dessa områden har numera upphört att existera.

Kommentar: Område 15 och 23 stryks ur planen. Kartramen revideras i område 19. Område 24 revideras.

Länsstyrelsen i Kronobergs län betonar vikten av dialog mellan kommunerna då Tingsryds kommun har flera intresseområden som skulle kunna stå i konflikt med vindkraft, och därför ska samrådas med då ev vindkraftverk byggs ut. Tingsryd har tex i sin vindkraftsplan angett att samråd med aktuell grannkommun bör ske vid en etablering av vindkraftverk närmare kommun/länsgräns än fem kilometer.

Kommentar: Grannkommuner kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraft, där dessa ligger i närheten till kommun/länsgräns. Ronneby kommun har använt sträckan 1 km från kommun/länsgräns och att det är önskvärt med samråd 2 km från kommun/länsgräns, en synpunkt som Länsstyrelsen i Blekinge delar.

Försvarmakten påminner att väderradarstationen inte är omnämnd som ett riksintresse för totalförsvaret. Försvarmakten kan inte acceptera någon tillkommande vindkraft inom stoppområdet (som täcker i stort sett hela kommunens yta). Även om inte stoppområdet hade existerat, så har flygplatsen en sk MSA-yta runt sig (täcker tex hela Blekinge), där det kan bli frågan om höjdbegränsningar på byggnadsobjekt inom MSA-ytan. Endast ett område (område 4), som till största delen ligger utanför stoppområdet, har Försvarmakten ingen synpunkt på. Man hänvisar till Miljööverdomstolens mål nr M 9290-10, där Försvarmakten sagt nej till en vindkraftetablering vid Såtenäs flygplats, och miljööverdomstolen delade Försvarmaktens synpunkt.

Kommentar: Väderradarn har ett eget kapitel på s 18 i samrådshandlingen med tillhörande karta. Planen revideras dock till att även beskriva väderradarn under rubriken riksintresse för totalförsvaret.

Planen kompletteras med information om MSA-sektorn.

Syftet med planen är att ha en planberedskap för utbyggnad av vindkraftverk. Kommunen förstår att detta strider mot Försvarets intressen. Planen förtydligas så att det klargörs att Försvarets intressen prioriteras. En översiktsplan blickar långt in i framtiden och syftar även till att förhindra bebyggelsen som kan strida mot såväl Försvarets eller vindkraften. Kommunen anser dock att de utpekade områdena kan användas till att tex säga nej till tillkommande bebyggelse i utpekade områden för vindkraftverk.

Karlskrona kommun har inget att erinra, förutom att Karlskrona kommun vill vara delaktig kring planeringen för de områden som ligger nära kommungränsen. Karlskrona kommun är särskilt intresserad av de föreslagna vindkraftsområden som ligger i närheten av Nättraby, då de ej får hindra en fortsatt utveckling av orten.

Kommentar: Karlskrona kommun kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraft, där dessa ligger i närheten till kommungränsen.

Miljöpartiet anser att riksintresset för totalförsvaret med största sannolikhet kraftfullt kommer att påverka och/eller omintetgöra en meningsfull satsning på långsiktigt förnybar el genom vindkraft i kommunen. Anser att kommunen istället bör ägna en stor del av planarbetet kring det övergripande syftet med planen, detta genom att komplettera planen med ett sidoalternativ som tillgodoser den viktigaste delen av huvudalternativets syfte: att lokalt framställa långsiktigt hållbar miljövänlig elenergi. Partiet anser att kommunen istället bör satsa på solbruk och anger ett flertal fördelar med detta.

Påtar att den tänkta framtida järnvägssträckningen som anges i Ronnebys översiktsplan tangerar vissa av vindkraftsområdena.

Påtar att det måste upprättas en bankgaranti för att säkra att uttjänta vindkraftverk kan rivas.

Kommentar: Det politiska uppdraget är att upprätta ett tematiskt tillägg till översiktsplanen med inriktning på vindkraft. Vad gäller skrivningen av sidoalternativ har det kanske skett en missuppfattning. Ett sidoalternativ i en MKB:s bemärkelse är en annan lokalisering av förslaget, tex ett sidoalternativ till en vindkraftspark i Belganet är en vindkraftspark i Bräkne-Hoby. Dvs samma utnyttjande av marken föreslås på två olika geografiska platser.

Planen revideras i enlighet med den tänkta järnvägssträckningen genom kommunen. B-området som nämns i yttrandet stryks dock då det även har höga ornitologiska värden.

Ronneby kommun instämmer att det är önskvärt att en framtida nedmontering av vindkraftverk säkras i varje vindkraftsprojekt genom en bankgaranti. Så kommer vara fallet för de vindkraftsanläggningar som är tillståndspliktiga enligt Miljöbalken, vilket förtydligas i planhandlingarna. Däremot finns det i dagsläget ingen möjlighet att kräva bankgaranti i ärenden som hanteras enligt Plan och bygglagen.

Nils-Erik Mattson (Blekinge Exergi) delar miljöpartiets farhågor om att det ej kommer att bli någon utbyggnad av vindkraften pga av Försvarets sk stoppområde. Anser även att kommunen bör satsa på solbruk, och anger ett flertal fördelar med detta. Kommunen bör upprätta en "Solbruksplan".

Anger samma synpunkt om framtida järnvägssträckning som Miljöpartiet med tillägget att åkröken ca 200 meter öster om Vierydsvägen hotar att underminera banvallen.

Påtar att det måste upprättas en bankgaranti för att säkra att uttjänta vindkraftverk kan rivas.

Kommentar: Se kommentar till Miljöpartiets yttrande.

Järnvägssträckningen vid Vieryd och dess standard hanteras inte i denna plan.

Karlshamns kommun påtar att område 19 angränsar till ett riksintresseområde för kulturminnesvård i Djurtorp i Karlshamns kommun.

Kommentar: Vid eventuell etablering av vindkraftverk kommer grannkommuner att höras.

Miljö- och byggnadsnämnden Ronneby kommun anser att "de områden som har rödmarkerad text i förslaget ska vara med i planen". Anser även att yttrande från Nils- Erik Mattson (gällande att man bör ta fram en plan för solbruk och använda detta som sidoalternativ för vindkraften) skall beaktas.

Kommentar: Planens utpekade områden för vindkraft kommer att revideras av olika anledningar som framgått under samrådet.

Se kommentar till Miljöpartiets yttrande.

Trafikverket påtalar att avståndet till allmän väg ska vara minst totalhöjden (dvs tornhöjden plus halva rotorbladsdiametern), dock minst 50 meter oavsett vägtyp. Vindkraftsplanen bör ändras i detta avseende (kapitlet Skydds- och respektavstånd till infrastruktur).

För de nya till- och utfartsvägar för vindkraften som berör allmän väg krävs anslutningstillstånd enligt § 39 Väglagen. Samråd med ägarna till enskilda vägar bör också ske.

Samråd med Trafikverkets projektledare drift skall ske angående anpassningar, breddningar, återställande mm.

Påminner om att avstånd mellan vindkraftverk och närmaste spårmitt på järnväg ska vara minst vindkraftverkets totalhöjd + 20 meter, avståndet ska dock alltid vara minst 50 meter. Vindkraftverk kan även påverka järnvägens radiosystem, vindkraftverk med en totalhöjd över 50 meter belägna 30 km till järnväg ska remitteras till Trafikverket.

Varje ärende ska remitteras till Trafikverket då varje enskilt fall bedöms utifrån sina förutsättningar.

Kommentar: Planen kompletteras med Trafikverkets synpunkter. Trafikverket kommer att höras i varje enskild etablering av vindkraftverk.

Hasse Stenqvist ställer sig positiv till etablering av Vindkraftverk i område 17.

Kommentar: Synpunkten noteras.

Joakim Åkesson ställer sig positiv till etablering av Vindkraftverk i område 11a.

Kommentar: Synpunkten noteras.

SAMMANFATTNING:

Det tematiska tillägget till Översiktsplanen föreslås revideras enligt följande:

- Område 15 stryks ur planen i enlighet med den ornitologiska bedömningen
- Område 25 stryks ur planen i enlighet med den ornitologiska bedömningen
- Område 9b revideras i enlighet med den ornitologiska bedömningen
- Område 11 revideras i enlighet med den ornitologiska bedömningen
- Område 24 revideras delvis i enlighet med den ornitologiska bedömningen
- Områdena 24 och 19 revideras utifrån den nya tänkta järnvägssträckning.
- Område 24 revideras med avseende till planerat naturreservat i Sjöarp samt en skyddszon runt detta.
- Översiktskartan förses med områdesnummer.
- Planen kompletteras med de skyddsavstånd som Trafikverket angett i sitt yttrande
- Planen kompletteras med att det krävs anslutningstillstånd enligt Väglagen samt att enskilda markägare bör höras.
- Kartramen för område 19 placeras på rätt ställe
- Innehållsförteckningen uppdateras med rubrikerna "Mellankommunala intressen" samt "Riksintresse för totalförsvaret".
- Planen kompletteras med informationen om att radiolänksoperatörer ska höras i samband med tillståndsgivning av vindkraftverk.
- Planen kompletteras med de skyddsavstånd som E.ON angett i sitt yttrande.

- Planen kompletteras med att nämna väderradarn även under avsnittet för riksintresse totalförsvaret.
- Planen kompletteras med information om MSA sektorn
- Planen kompletteras med 500 meters skyddsavstånd för Natura 2000-områden, naturreservat samt fågelskyddsområden.
- Planen kompletteras med ett skyddsavstånd för det planerade naturreservatet vid Sjöarp.
- Meningen på sid 25 korrigeras (kyrkor är inte byggnadsminnen). Samt att texten revideras till att även informera om att det gäller alla typer av kulturlämningar och kulturområden, inte enbart kulturreservat och byggnadsminnen (om att skyddsavstånd som ska behandlas från fall till fall).
- Planen förtydligas avseende att regeringen har antagit en ny planeringsram för 2020.
- Kommunen noterar svenska Kraftnäts synpunkter om lämpliga skyddsavstånd. Avstånden förtydligas under kapitlet skydds- och respektavstånd till infrastruktur. En buffring i kartmaterialet görs dock inte eftersom kravet på avstånden varierar beroende av typ av verk.
- Planen kompletteras med Energimyndighetens förslag på riksintresse vad gäller havsbaserade vindkraftverk då kommunen inte själva har pekat ut områden till havs, men delar energimyndighetens uppfattning om utbredning.
- Planens s 27 angående Aspö revideras.

Förutom ovanstående punktlista revideras även planen enligt följande, enligt KSAU:s beslut 2011-10-31 § 35: samtliga B-områden tas bort, föreslagna Vindkraftsområden revideras enligt föreslagna LIS-områden samt att Samhällsbyggnadsenheten får i uppdrag att utreda effekterna av de 6-7 största utpekade områdena samt område 1 och 4. Detta kommer att innebära en minskning av antalet områden potentiella för vindkraft som pekas ut i planens utställningshandling. De områden som samhällsbyggnadsenheten pekar ut som potentiella kommer att vara: Område 1, 4, 9b, 11a, 17, 19, samt 24 (i reviderad form). Områdenas beräknade effekt blir sammanlagt 0.16 TWh (uträkningen finns att ta del av i utställningshandlingen bilaga 2). Områdena kommer till utställningshandlingen även att byta namn och numreras ifrån 1-6 där områdena motsvarar följande:

Område 1 = Område 1

Område 4 = Område 2

Område 9b= Område 3

Område 11a = Område 4

Område 17 = Område 5

Område 19 = Område 6

Område 24 = Område Hakarp

Ronneby 2011-11-18

Lina Magnusson
Planarkitekt

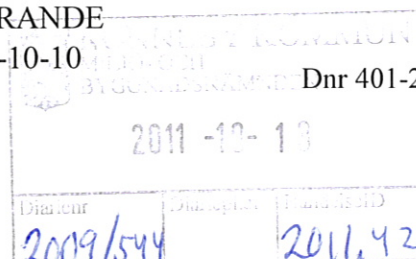

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Yvonne Egnér
Avdelningen för samhällsutveckling
Tel 0455-871 29
yvonne.egner@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

2011-10-10

1 (9)

Ronneby kommun
Samhällsbyggnadsenheten
Stadshuset
372 80 Ronneby

Samråd om förslag till "Ronneby Vindkraftsplan – tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan", Blekinge län

Länsstyrelsen har för yttrande fått förslag till Tematiskt tillägg till översiktsplanen med inriktning på Vindkraft i Ronneby kommun. Vindkraftsplanen ska utgöra ett underlag till en strukturerad utbyggnad av vindkraft i Ronneby kommun och ge tydliga signaler om vilka områden inom kommunen som anses vara bäst lämpade för etablering av vindkraft. Vindkraftsplanen ska fungera som ett underlag och som stöd vid bemötande av vindkraftsfrågor och underlätta handläggningen av vindkraftsärenden.

Enligt 3 kap 10 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900) ska länsstyrelsen under samrådet särskilt

- ta till vara och samordna statens intressen,
- tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap PBL som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
- verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap MB tillgodoses, att miljö-kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken (MB) följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap 18 e § första stycket MB,
- verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på lämpligt sätt, och
- verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har därför inbjudit statliga myndigheter att inkomma med synpunkter. Följande instanser har inkommit med yttrande: Energimyndigheten, Forsvarsmakten - Högkvarteret, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Kommunikationsmyndigheten PTS, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Skogsstyrelsen, Svenska Kraftnät, Sveriges geologiska undersökning SGU, Sveriges geotekniska institut SGI och Trafikverket. Tillväxtverket har framfört att de avstår från att yttra sig. Övriga har inte inkommit med något yttrande.

Vindbruksplanen beskrivs som ett kommunomfattande tematisk tillägg till kommunens översiktsplan från 2006, och att den är avsedd att gälla parallellt med denna. Här bör förtydligas något om vindbruksplanen ersätter någon del av översiktsplanen och hur tillägget förhåller sig de mål etc som presenteras i översiktsplanen.

Ny PBL

Den 2 maj 2011 trädde en ny plan- och bygglag (SFS 2010:900) i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna gäller den inte för planärenden som startats innan den 2 maj 2011, men det kan ändå vara lämpligt att utgå från den nya lagstiftningen i den mån det är möjligt. Här följer en kort sammanfattning av de förändringar som gjorts beträffande den översiktliga planeringen.

Postadress	Besöksadress	Telefon/Telefax	E-post/webbplats:	Org.nr
SE-371 86 KARLSKRONA	Ronnebygatan 22	0455-870 00 0455-870 19	blekinge@lansstyrelsen.se www.lansstyrelsen.se/blekinge	202100-2320

Förändringarna vad gäller den översiktliga planeringen är inte så stora, men översiktsplanens strategiska funktion stärks och det finns förväntningar om att översiktsplanerna ska breddas, bli mer strategiska och visionära. Det kommer till uttryck i 3 kap 5 § p4 där det anges att det ska framgå av översiktsplanen hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen. Det trycks också särskilt på att det ska utvecklas ett bättre samspel mellan översiktsplaneringen och det regionala tillväxtarbetet, och det har förts in bestämmelser (PBL 3:9) om att samråd ska ske med regionplaneorgan och kommunala organ i övrigt som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och transportinfrastrukturplanering.

Nytt är också att det av översiktsplanen inte bara ska framgå hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras utan också hur den ska användas. Kap 2 har utvidgats med helt nya allmänna intressen, vilket innebär att vid planläggning ska hänsyn även tas till bl a miljö- och klimat- aspekter.

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Länsstyrelsen ser positivt på att kommunen tar fram en vindkraftsplan för att ha planberedskap inför eventuellt framtida etablering av vindkraft, och anser att planen kan utgöra ett bra underlag för lokalisering och prövning av framtida vindkraftsetableringar i kommunen. Länsstyrelsen instämmer till stora delar i kommunens ställningstaganden, dock bör följande råd och synpunkter beaktas i det fortsatta arbetet.

Vindkraftsplanen har ett tydligt upplägg med en väl bearbetad redovisning av förutsättningar och rådande intressen, vilket resulterat i förslag till ett antal olika områden där vindkraft eventuellt kan vara möjligt. Planen innehåller även en karaktärisering av landskapet inom kommunen och en beskrivning av de olika landskapstypernas känslighet för vindkraftsetablering, vilket länsstyrelsen anser utgör ett bra underlag.

Allmänna synpunkter på planförslaget redovisas även i övriga myndigheters yttranden (se bilaga 1-11). Exempelvis framför Energimyndigheten att förslaget i huvudsak är i linje med regeringens och myndighetens intentioner avseende planering för förnybar energi, se yttrande i bilaga 1. Jordbruksverket framför bl.a. att placering av vindkraftverk bör göras med hänsyn till pågående och planerad verksamhet (landbygdens näringsliv) och i samråd med länsstyrelsen. Se yttrandet i sin helhet, bilaga 4.

Översiktskartan sid 49 kan med fördel förses med områdesnummer, för att underlätta för läsaren. Kartramen för område 19, på sid 86, är felplacerad.

Länsstyrelsen vill också påminna om att planens sociala och ekonomiska konsekvenser ska redovisas.

För att ytterligare tydliggöra vad som gäller för vindkraftutbyggnaden i kommunen är det också lämpligt att kommunen även utreder förutsättningarna för vindkraftsetableringar i kommunens havsområde (innanför baslinjen).

Energimyndigheten arbetar under 2011 och 2012 med att revidera riksintresseområdena för vindbruk. Projektet är uppdelat i två delprojekt där det första omfattar revidering av områden i havet utanför baslinjen plus en nautisk mil. Avgränsningen är i enlighet med havsplaneringsutredningens förslag till gräns för det område vars fysiska planering enligt utredningen bör hanteras av Havs- och vattenmyndigheten. Det första delprojektet har varit på remissomgång hos länsstyrelserna och Boverket under augusti och september. Energimyndighetens förslag till riksintresseområden för vindbruk till havs, se bilaga 12.

Länsstyrelsen har tagit fram olika planeringsunderlag för vindkraftsetablering i länet. Länsstyrelsens ställningstaganden beträffande storskalig vindkraftsetablering framgår av rapporten och tillägget *Planeringsunderlag för Storskalig vindkraftsetablering i Blekinge län Del 2* (2005:7) från 2006 som behandlar lokaliseringar på land och i inre skärgårdsområdet. I rapporten har tänkbara områden för storskaligt vindbruk pekats ut. Rapporten finns tillgänglig på länsstyrelsens hemsida under adressen <http://www.lansstyrelsen.se/blekinge/sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/energi/vindkraft/Pages/Planeringsunderlag.aspx>.

Länsstyrelsen har även i samband med yttrandet över Energimyndighetens förslag till områden av riksintresse för energiproduktion 2008-02-22 redovisat och bearbetat digitalt kartmaterial inför översyn av riksintressen för vindkraft, se bilaga 13. Samtliga områden som föreslås i vindkraftsplanen ingår i de områden som länsstyrelsen tog fram vid revideringen av riksintresse 2008, och flera av de föreslagna områdena överensstämmer med planeringsunderlaget i ovanstående rapport om storskalig vindkraftsetablering.

Riksintressen

Enligt 3 kap PBL ska det av översiktsplanen framgå hur kommunen avser tillgodose de redovisade riksintressena enligt 3 eller 4 kap MB. Åtgärder får inte vidtas som innebär påtaglig skada på riksintressena.

Länsstyrelsen ställer sig huvudsakligen bakom de avvägningar kommunen gör i planen men vill samtidigt betona att möjligheten att begränsningarna/restriktionerna kring riksintresset Ronneby flygplats lättar framöver är mindre troligt, se nedan. Vad gäller övriga riksintressen anser länsstyrelsen att planen bör vara möjlig att genomföra utan att medföra påtaglig skada. Följande bör dock beaktas.

Riksintresse för totalförsvaret

För totalförsvarets militära del berör vindkraftsplanen riksintresset för Ronneby flottiljflygplats (hinderbegränsade ytor - stoppområde) samt riksintresset för väderradarstationen. Riksintresset för flygplatsen omfattar nästan hela kommunens yta och väderradarn berör ett större område i den östliga delen av kommunen.

Ronneby kommun har tagit beslut om att vindkraftsplanen inte ska ta hänsyn till försvarsmaktens riksintresse Ronneby flottiljflygplats och menar att planen ska utgöra planberedskap i fall att förutsättningarna förändras i framtiden. Planens genomförande förutsätter därmed att reglerna kring riksintresset ändras.

Försvarsmakten framför i sitt yttrande att de inte kan acceptera någon tillkommande vindkraft inom stoppområdet och att även om den militära verksamheten skulle avvecklas i framtiden kvarstår de hinderfria ytorna för den civila luftfarten. Också väderradarn, MSA-ytan (se nedan) och kontrollzonen (se försvarsmaktens yttrande, bilaga 2) kan komma att fortsätta begränsa vindkraftsutbyggnaden.

Väderradarn, som beskrivs på sid 18 under rubriken telenät, radioanläggningar och radio-länkstråk, är av riksintresse för totalförsvaret och bör därför läggas in under den rubriken.

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen arbetar framåtsyftande med vindkraften och att planen kan bli användbar om förutsättningarna för flygtrafiken och försvarets flygtrafik skulle förändras. I nuläget är det dock stor risk att vindkraftetableringar inom stoppområdet eller inom området för väderradarn kan komma att påtagligt skada riksintresset.

Riksintresse för trafikslagets anläggningar

Ronneby flygplats är av riksintresse för kommunikationsändamål, och ett område med en radie av 55 km kring flygplatsen (Minimum Sector Altitude, MSA-yta) utgör skyddsområde för att

flygverksamheten ska fungera säkert och vindkraftverk inom skyddsområdet kan störa navigationsutrustningen. Inom skyddsområdet kan det därför bli aktuellt med höjdbegränsningar för byggnadsobjekt och det är därför viktigt att fortsatta samråd sker med verksamhetsutövaren och Luftfartsverket/Transportstyrelsen. Det behöver framgå av vindkraftsplanen att hela kommunen berörs av detta skyddsområde och att vindkraftverk kan innebära påtaglig skada på riksintresset.

Väg E22 och väg 27 är av Trafikverket utpekade som vägar av riksintresse. Väg E22 ingår i det transeuropeiska transportnätet TEN och väg 27 utgör en förbindelse mellan regionala centra. När det gäller avstånd mellan vindkraftverk och vägar framför Trafikverket att de tillämpar de skyddsavstånd som anges i Boverkets handbok "*Vindkraftshandboken – planering och prövning av vindkraftverk på land och i kustnära vattenområden (2009)*", vilket innebär att avståndet till allmän väg ska vara minst totalhöjden (dvs tornhöjden plus halva rotorblads-diametern), dock minst 50 meter oavsett vägtyp. Länsstyrelsen instämmer med Trafikverket om att vindkraftsplanen bör ändras i detta avseende. Se även Trafikverkets yttrande, bilaga 11.

Riksintresse naturmiljö

Flera av de potentiella vindkraftsområdena ligger i direkt anslutning till Natura 2000-områden samt till områden som är av riksintresse för naturmiljö.

Länsstyrelsen anser att det i vissa fall kan vara möjligt att inom eller i anslutning till ett riksintresseområde, etablera storskalig vindkraft. Bedömningar behöver ske i varje enskilt fall kring påverkan på riksintresset, eventuellt behov av skyddsavstånd samt att en prövning måste följas av noggranna konsekvensanalyser.

Vad gäller Natura 2000-områden anser länsstyrelsen att de inte är förenliga med en storskalig vindkraftsetablering. En stor andel av kommunens Natura 2000-områden har någon form av områdesskydd, som naturreservat, fågelskyddsområde eller biotopskyddsområde, vilket innebär att vindkraftsetablering inom ett sådant område alltid är olämpligt (se nedan, Naturreservat). Ett flertal av de Natura 2000-områden som saknar formellt områdesskydd är planerade som framtida naturreservat. Ett skyddsavstånd bör därför alltid tillämpas på samma sätt som för befintliga naturreservat (se nedan under *Övriga allmänna intressen - Naturmiljö*).

Riksintresse kulturvård

Område 21 och 22 angränsar mot ett riksintresseområde för kultur, *Johannishus åsar, Vång, Johannishus gods*. Enligt länsstyrelsens bedömning är det för det mesta inte lämpligt att förlägga vindkraft nära ett riksintresseområde för kulturvård, ofta behövs ett respektavstånd. Det är då väsentligt att analysera konsekvenserna av en sådan lokalisering och göra en bedömning för varje enskilt fall.

Mellankommunala frågor

I planen redovisas vindkraftsområden i anslutning till kommungränsen, både inom och utom länet. Kommunen anger att vindkraftens gränsöverskridande påverkan medför att mellankommunal samordning är viktigt och att samråd ska ske med berörda grannkommuner i de fall etableringar av vindkraft planeras inom 1000 meter från kommungräns. Inom ett avstånd av 2000 meter anges i planen att det är önskvärt med samråd. Länsstyrelsen instämmer med kommunen om att samråd är lämpligt inom ett avstånd på 2000 meter.

Eftersom storskaliga vindkraftsanläggningar i regel har stor påverkan på sin omgivning är länsstyrelsen positiv till att sådana samråd avses ske. Som anges i planen är det viktigt att kommunen beaktar förutsättningar och motstående intressen i angränsande kommuner.

Karlshamns kommun och Tingsryds kommun i Kronobergs län har också tagit fram vindbruksplaner och Karlskrona kommun har arbetat fram en vindkraftsstrategi. I Karlshamns plan redovisas inte motsvarande områden vid kommungränsen för vindkraft och Länsstyrelsen i Krono

berg framför att det i Tingsryds vindkraftsplan inte finns några områden särskilt prioriterade för vindkraft intill länsgränsen mot Ronneby. Tingsryd har också utarbetat ett tillägg till översiktsplanen om landsbygdsutveckling i strandnära läge där kommunen föreslår ett LIS-område för friluftsliv i anslutning till Ronnebyån, där Ronneby på sin sida har markerat ett potentiellt vindkraftsområde (område 7). Här finns det därför behov av ytterligare samordning och samverkan kommunerna emellan.

Länsstyrelsen i Kronobergs län framför att riksintresseområdet för naturvård längs Bräkneån fortsätter in i Kronoberg och 2,5 km från länsgränsen finns riksintresset för naturvård vid Mien - Mieån. 1,5 km uppströms Bräkneån finns naturreservatet Stenfors som eventuellt skulle kunna påverkas av vindkraft i område 1 och 2. Detta bör redovisas i planen och MKB.

Länsstyrelsen i Kronoberg vill också betona vikten av att dialog förs med angränsande kommuner, bl a för att minimera risken för störningar till befintlig bebyggelse, och framför även att Tingsryd i sin vindkraftsplan anger att samråd med aktuell grannkommun bör ske vid etablering av vindkraftverk närmare kommungräns än 5 km.

Hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning och erosion

I planen tillämpas en skyddszon på 500 meter mellan vindkraftverk och bostäder för att minska risken för bullerstörningar och skuggor. Länsstyrelsen anser att detta bör vara tillräckligt för att skydda människors hälsa och säkerhet. Fortsatta utredningar kring påverkan på människors hälsa och säkerhet behöver dock ske i varje enskild exploatering.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning när det gäller behov av skyddsavstånd till kraftledningar (200 meter för verk med en totalhöjd över 50 meter). Svenska Kraftnät lyfter också fram vikten av säkerhetsavstånd och framför även att vindkraftverk med en totalhöjd under 50 meter bör placeras minst 100 meter från kraftledning och att för vindkraftverk med en rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet mellan torn och ledning vara större än 200 meter. Även dessa skyddsavstånd bör föras in som riktlinje i planen. Länsstyrelsen instämmer Svenska Kraftnät om att område 1, 2 och 4, som direkt berör en 400-kV-ledning, bör revideras i det fortsatta planarbetet. Se vidare Svenska Kraftnäts yttrande, bilaga 10.

Det är också viktigt att beakta att vindkraftanläggningar kan ställa krav på utbyggnad av nya vägar och kraftledningar vilket i sin tur också kan påverka människors hälsa och säkerhet.

Det resultat som hittills uppnåtts i länsstyrelsens identifiering och inventering av potentiellt förorenade områden visar mycket litet inflytande på vindkraftsplanens A- och B-områden. Endast ett A-område i öster (område 23) inrymmer ett par skjutbanor vilka tillhör branschriskklass 3, måttlig risk. De flesta av de branscher som ska identifieras enligt Naturvårdsverkets uppdrag lokaliseras tätortsnära eller i anslutning till infrastruktur som var nödvändig vid tiden för verksamheternas drift. Det kan dock inte uteslutas att ännu ej identifierade förorenade områden som hör till mindre tätorts- eller infrastrukturberoende branscher som skjutbanor och deponier finns i de områden som nu utgör potentiella vindkraftsområden. Vid etablering av vindkraft inom områden där det kan finnas markföroreningar är det viktigt att undersökningar som belyser eventuella förekomster av föroreningar, samt åtgärdsbehov, genomförs.

Länsstyrelsen delar SGUs rekommendation att lokalisering av vindkraftverk, med vägar och ledningar, sker så att kontakt med grundvattentillgångar av betydelse för nuvarande, och även framtida, dricksvattenförsörjning undviks i möjligaste mån för att minimera risken för oljeläckage till grundvattnet. Område 5 och 6 berörs av detta då där förekommer grundvattentillgångar som kan utgöra en framtida resurs. Även delar av område 9a och 10b berörs då där förekommer mindre grundvattentillgångar. Se vidare SGUs yttrande, bilaga 8.

I vindbruksplanen berörs inte geologi, markförhållanden och geotekniska riskfaktorer. Länsstyrelsen instämmer med SGU och SGI om att samrådshandlingen bör kompletteras med informa-

tion om geotekniska förutsättningarna för grundläggning av vindkraftverk och att det också bör redovisas om det finns geotekniska riskfaktorer, t ex risk för ras och skred eller erosion. Se vidare bilaga 8 och 9.

Kommunen bör lämpligen också redovisa om det kan förekomma risker för olyckor eller översvämning. Risken för iskast beskrivs i planen men även övriga risker för olyckor i samband med etablering av vindkraftanläggningar, såsom brand, nedfallande delar, oljeläckage mm bör lyftas fram.

Trafikverket framför att principen om skyddsavstånd till väg på minst verkets totalhöjd, dock minst 50 meter, bör gälla även för enskilda vägar. Trafikverket påminner också om att samtliga ärenden om vindkraftsutbyggnad ska remitteras till Trafikverket, som gör en bedömning i varje enskilt fall. Vad gäller arbeten som kan komma att krävas på vägnätet i samband med transport av vindkraftverket, samt återställande av vägar, se vidare Trafikverkets yttrande bilaga 11.

Miljökvalitetsnormer

I avsnittet om vattenförekomster och i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs hur planen kan påverka gällande miljökvalitetsnormer och att hänsyn bör tas till normerna vid genomförandet av planen.

Strandskydd

Kommunen bedömning i planen är att vindkraftverk inte bör placeras inom strandskyddsområden och att även väg- och kabeldragningar i anslutning till vindkraft bör förläggas utanför strandskyddade områden. Länsstyrelsen har inget att invända mot kommunens bedömning men anser generellt att strandskyddet inte utgör ett absolut hinder mot vindkraftsetableringar och att bedömningar kan göras i varje enskilt fall kring huruvida anläggningen är förenlig med strandskyddet och om det finns särskilda skäl att medge dispens.

Övriga allmänna intressen

Naturmiljö

Naturreservat

I planförslaget poängterar kommunen att etablering av vindkraftverk är "olämpligt inom eller i direkt anslutning till naturreservat". Vidare framhålls att "skyddsavstånd kan krävas till de naturreservat där upplevelsen av värdefulla naturmiljöer eller djur- och växtlivet i annat fall riskerar att påverkas påtagligt". Länsstyrelsen anser att samtliga naturreservat uppfyller dessa kriterier. Vindkraftverk i nära anslutning till naturreservat är alltid olämpligt, vilket innebär att det alltid också bör finnas ett skyddsavstånd. Skyddsavståndets längd kan variera beroende på reservatets karaktär och värden, men bör i normala fall aldrig understiga 500 meter.

Inom område 24 planeras ett nytt naturreservat, *Sjöarpsreservatet*, och därför behöver ett skyddsavstånd planeras in. Se även Skogsstyrelsens yttrande bilaga 7.

Landskapsbildsskydd

Stora delar av det landskapsbildsskyddsområde som refereras till i närheten av område 24 har upphävts, men inte för hela ytan. Landskapsbildsskydd gäller fortfarande för ett par mindre områden sydväst om område 24 (jmf Skogsstyrelsens yttrande bilaga 7). Se kartbild bilaga 14.

Biotopskydd, nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt

Länsstyrelsen instämmer med Skogsstyrelsen som bedömer att om etablering av vindkraft sker med hänsyn till de biotopskyddsområden och naturvårdsavtal som finns så uppkommer ingen negativ påverkan på dessa områden.

Stora opåverkade områden

Ett område som skulle kunna uppfylla kriterierna för stora opåverkade områden är skogs- och sjölandskapet kring Listersjön-Sännen och Hallsjön, vilket innehåller ett flertal naturreservat, fågelskyddsområden, Natura 2000-områden, biotopskydd, naturvårdsavtal samt hittills oskyddade nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt. Det överlappas delvis av område 15 i planförslaget och Länsstyrelsen anser att området med hänsyn till sina samlade naturvärden bör strykas från förslaget. Även Skogsstyrelsen framför att en vindkraftsetablering inom område 15 är olämpligt då det skulle ha en omfattande negativ påverkan på naturvärdena men även på de sociala värdena då skogen skulle tappa sin vildmarksprägel. Se vidare Skogsstyrelsens yttrande, bilaga 7.

Kulturmiljö

Under rubriken *kulturmiljöintressen* lyfter kommunen på ett bra sätt fram att det finns stora kulturhistoriska värden i kust- och skärgårdsområdena. Här kan tilläggas att kompletterande inventeringar av skogsbygden har visat att det finns mycket lämningar även där och i det fortsatta arbetet är det viktigt att man beaktar de lokala kulturmiljövärdena i skogsbygden.

Vad gäller skyddsavstånd instämmer länsstyrelsen med kommunen om att det kan variera beroende på platsens förutsättningar och att det i varje enskilt vindkraftsärende är viktigt att utreda konsekvenserna för kulturmiljön (sid 24). Men länsstyrelsen vill samtidigt betona att det bör framgå att det gäller för alla typer av kulturlämningar och kulturområden, inte enbart kulturresevat och byggnadsminnen.

Beträffande fornlämningar är det viktigt att förstå fornlämningarnas betydelse och vara medveten om att fornlämningar inte ska ses som enskilda, begränsade objekt, utan att de ska sättas in i sitt sammanhang i landskapet. I 2 kap lag (1988:950) om kulturminnen mm (KML) uttrycks detta i 2 § där det anges att *till en fast fornlämning hör ett så stort område på marken som behövs för att bevara fornlämningen och ge den ett tillräckligt utrymme med hänsyn till dess art och betydelse*, och att *detta område benämns fornlämningsområde*. Det innebär att planerade vindkraftverks påverkan på fornlämningar, och vilket respektavstånd som krävs, får avgöras från fall till fall.

För mer detaljerad information om kända fornlämningar bör i första hand hänvisning göras till Riksantikvarieämbetets Fornminnesinformationssystem.

De utvalda områdena i planen har inte analyserats enskilt vad gäller lämplighet ur kulturhistorisk synpunkt, utan samråd ska ske för varje enskilt område och kontakt bör tas i god tid med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen.

På sid 25 bör meningen om byggnadsminnen och kyrkor korrigeras, kyrkor är inte byggnadsminnen.

Odlingslandskap

Vad gäller miljömålet *Ett rikt odlingslandskap* framför Jordbruksverket att vindkraftverk i jordbruksmark både kan gynna den biologiska mångfalden, om nya naturmiljöer i ett i övrigt ensartat odlingslandskap skapas, och ge negativa effekter pga kollisionsrisken med fåglar och fladdermöss. Se vidare jordbruksverkets yttrande, bilaga 4.

Radiolänkstråk

PTS, Kommunikationsmyndigheten, framför att vindkraftverk i vissa fall kan påverka mottagningen av radiosignaler (främst för radiolänkförbindelser) på ett negativt sätt och rekommenderar därför att samråd sker för respektive område mellan aktuellt vindkraftbolag och berörd radiolänkoperatör för att minimera störningsriskerna. Se även Kommunikationsmyndighetens yttrande, bilaga 5.

Övrigt

Energimyndigheten framför att det nationella planeringsmålet från 2002, som anger 10 TWh per år fram till 2015, är inaktuellt och ej ska användas. Enligt riksdagsbeslut gäller det nationella planeringsmålet att 30 TWh, varav 10 TWh gäller havsbaserade verk, ska produceras fram till 2020. Energimyndigheten menar också att det bör framgå om det regionala miljökvalitetsmålet 0,19 TWh per år till 2015 baseras på det inaktuella målet 10 TWh. Se hela yttrandet bilaga 1.

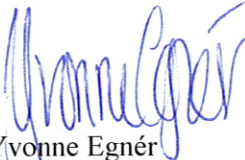
På sid 27, badplatser och camping, nämns Aspö. Eftersom Aspö ligger i Karlskrona kommun kanske det är Arpö som avses.

Deltagare

I detta yttrande har avdelningschef Lars Olsson beslutat och planarkitekt Yvonne Egnér varit föredragande. I ärendet har även länsarkitekt Kristina Stark, naturvårdsintendent Åke Widgren, antikvarie Petra Torebrink och miljöhandläggare Stefan Andersson deltagit.

Lars Olsson

Yvonne Egnér

Bilagor

Yttranden från

1. Energimyndigheten
2. Försvarsmakten
3. Havs- och vattenmyndigheten
4. Jordbruksverket
5. Kommunikationsmyndigheten - PTS
6. Länsstyrelsen i Kronobergs län
7. Skogsstyrelsen
8. Sveriges geologiska undersökning - SGU
9. Sveriges geotekniska institut - SGI
10. Svenska Kraftnät
11. Trafikverket

Kartor

12. Gällande landskapsbildsskydd
13. Länsstyrelsen planeringsunderlag vindkraft
14. Energimyndighetens förslag till områden av riksintresse för vindbruk till havs

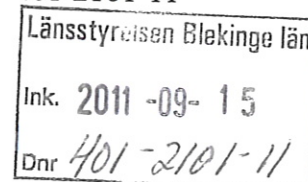
Kopia (ej bilagor)

Boverket, Box 534, 371 23 Karlskrona
Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna
Försvarsmakten, Högkvarteret, 107 85 Stockholm
Havs- och vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg
Jordbruksverket, 551 82 Jönköping
Kommunikationsmyndigheten PTS – Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm
LFV, 601 79 Norrköping
Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 Växjö
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 651 81 Karlstad
Region Blekinge, Ronnebygatan 2, 371 32 Karlskrona
Skogsstyrelsen, 551 83 Jönköping
Statens Geologiska Undersökning, SGU, Kiliansgatan 10, 223 50 Lund
Statens Geotekniska Institut SGI, 581 93 Linköping
Svenska Kraftnät, Box 1200, 172 24 Sundbyberg
Tillväxtverket, Box 3034, 831 03 Östersund
Trafikverket, Region Sydöst, 551 90 Jönköping
Transportstyrelsen, Luftfartsavdelningen, 601 73 Norrköping

Länsledningen / press
Deltagarna (via e-post)
Centraldiariet
Akten (inkl bilagor)

Vindenheten
Weronica Ekholm
016-5442072
Weronica.Ekholm@energimyndigheten.se

Länsstyrelsen Blekinge
371 86 Karlskrona

Samråd om förslag till "Ronneby vindkraftsplan – Tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan", Blekinge län.

Generellt vill Energimyndigheten betona vikten av regeringens mycket tydliga uttalanden om att utbyggnaden av vindkraft ska främjas och därmed ges en högre prioritet än tidigare. Mot bakgrund av detta och den nationella planeringsramen på 30 TWh till år 2020 är ökad elproduktion från vindbruk ett nationellt intresse som måste få tillgång till mark- och vattenområden. Vindbruk måste därmed också få synas i samhället samtidigt som etableringen av vindkraft ska ske i balans med andra intressen.

Övergripande synpunkter

Energimyndigheten anser att samrådshandlingen är välutarbetad och genomtänkt, och att den behandlar de områden/frågor som bör krävas av en handling av detta slag, vilket är grundläggande och av stor betydelse för en väl avvägd lokalisering av vindkraftanläggningar.

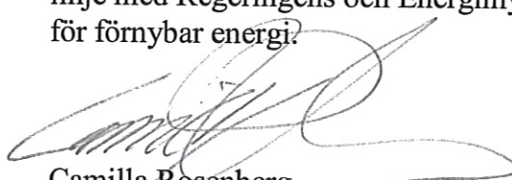
Inom Ronneby kommun finns inga områden angivna som riksintresse vindbruk.

Specifika synpunkter:

Sid 4. Det inaktuella planeringsmålet på 10 TWh till 2015 ska inte användas i samhällsplaneringen. Det är riksdagsbeslutet om den nationella planeringsramen på 30 TWh, varav 20 TWh på land, fram till 2020 som är aktuellt. I planförslaget hänvisas under "regionala mål" till regionalt miljökvalitetsmål på 0,19 TWh per år till 2015. Om detta mål är baserat på det inaktuella nationella planeringsmål som upphört att gälla bör detta återges.

Sid 29. Det är Energimyndighetens ståndpunkt att vindbruk i stor utsträckning är förenligt med riksintresse för såväl naturvård som friluftsliv, vilket även kan påvisas genom praxis i sakfrågan.

Sammantaget anser Energimyndigheten att samrådshandlingen i huvudsak är i linje med Regeringens och Energimyndighetens intentioner avseende planering för förnybar energi.

Camilla Rosenberg
Enhetschef

Weronica Ekholm
Handläggare

RONNEBY KOMMUN MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN		
2011 -09- 22		
Diariet 2009/547	Diarietplan	HändelseID 2011.3859

Ert tjänsteställe, handläggare

Yvonne Egnér

Vårt tjänsteställe, handläggare

PROD INFRA Cecilia Häckner 08-7887666

e-post: cecilia.hackner@mil.se

Ert datum

2011-08-17

Vårt föregående datum

Er beteckning

Dnr 401-2101-11

Vår föregående beteckning
(13 920.25052)

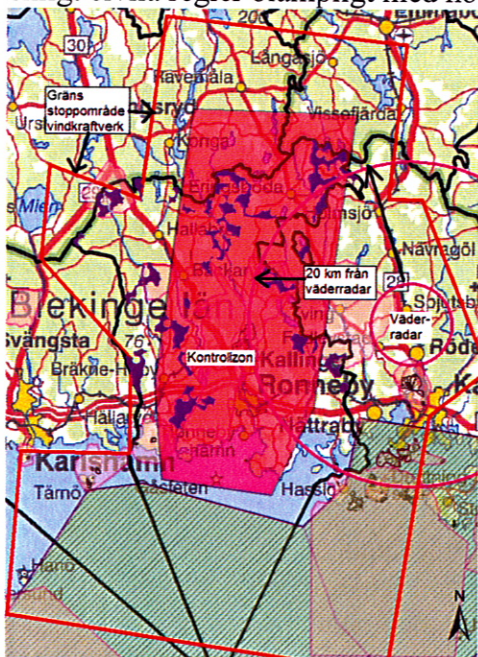
Samråd om förslag till "Ronneby vindkraftsplan – tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan Blekinge län

FMV konc

Riksintresset för totalförsvarets militära del

Riksintresset beskrivs på sid 44. Ronneby kommun berörs av tre riksintressen, Ronneby flottflygplats, väderradarstationen i Karlskrona samt sjöövningområdet i Hanöbukten. Väderradarstationen är inte omnämnd. Alla dessa ger en kraftig begränsning på vindkraftsutbyggnaden. Stoppområdet för vindkraft omfattar huvuddelen av kommunen. Inom en radie av 20 km från väderradarstationen måste tekniska beräkningar göras och större vindkraftsparker är inte möjliga att uppföra inom radien.

Stora delar av kommunen omfattas av kontrollzonen. Inom detta är det även enligt civila regler olämpligt med höga objekt.

()

Postadress
107 85 STOCKHOLM

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

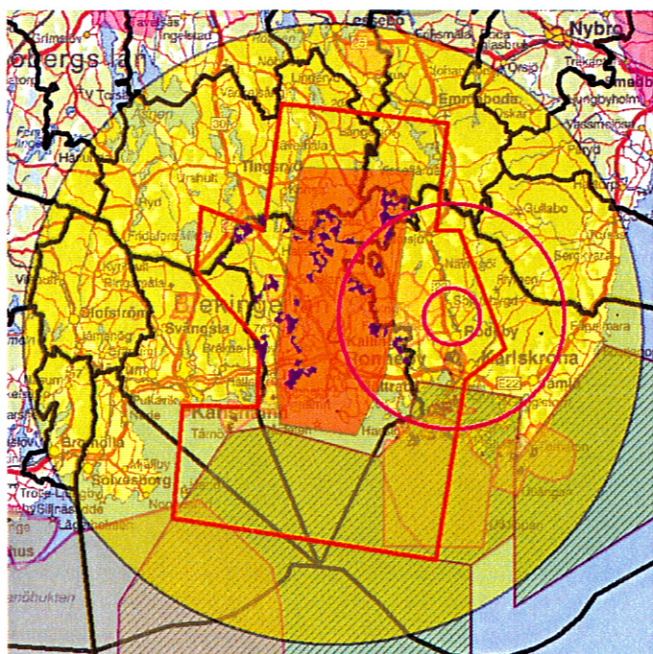
Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.hkv.mil.se

Synpunkter på föreslagna vindkraftsområden

Försvarsmakten kan inte acceptera någon tillkommande vindkraft inom stoppområdet. Kommunen har tagit beslut om att ingen hänsyn ska tas till "militärens hinderbegränsade ytor". En planberedskap ska finnas om riskintresset kommer att ändras i framtiden. Även om den militära verksamheten vid flygplatsen skulle avvecklas, kvarstår de hinderfria områdena för den civila luftfarten, kontrollzon, MSA-yta mm. Även väderradarn kommer att fortsätta begränsa vindkraftsutbyggnaden.

MSA-ytan (Minimum Sector Altitude) som en cirkel med en radie av 55 km (gul yta på karan nedan). En sådan yta finns runt samtliga flygplatser, civila som militära, som har instrumentlandningssystem och grundar sig på ett internationellt regelverk (ICAO PAN-OPS, Doc 8168). Det kan bli frågan om höjdgränsningar för byggnadsobjekt inom ett sådant område. Det betyder att även om inte stoppområdet hade funnits, kan det bli fråga om höjdbegränsningar på byggnadsobjekt inom detta område

Vindkraftverk kan även störa tekniska system. Det är ett ganska stort antal områden som måste utgå ur planen ur den aspekten, Försvarsmakten finner ingen anledning att redovisa dessa eftersom områdena överlappas av stoppområdet.

Endast ett område för vindbruk ligger till största delen utanför stoppområdet, Siggemåla. Försvarsmakten har inga synpunkter på en vindkraftsutbyggnad här.

Miljööverdomstolens dom i mål nr M 9290-10

Försvarsmaktens utredning och beslut om stoppområdet för vindkraft i anslutning till militära flygplatser har stöd i Miljööverdomstolens dom i mål nr M 9290-10. Målet handlar om en vindkraftsetablering just i anslutning till Såtenäs flottilflygplats som skulle påtagligt försvåra utnyttjandet av flygplatsen och därför förbjudas. Miljödomstolen har i sina domskäl citerat Försvarsmaktens beslut av den 4 oktober 2010 vad gäller Försvarsmaktens beskrivning av militära flygplatser och de krav som den militära flygverksamheten ställer.

Miljödomstolen konstaterar att "miljödomstolen saknar anledning att ifrågasätta Försvarsmaktens ställningstagande att vindkraftsetablering på den aktuella platsen påtagligt skulle kunna begränsa flygverksamheten taktiskt eller operativt. Miljödomstolen gör därför samma bedömning av tillämpningen av 3 kap. 9 § miljöbalken som länsstyrelsen gjort". Miljööverdomstolen delar miljödomstolens bedömning.

Karl-Anders Andersson
Stf chef Produktionsledningens Infrastrukturavdelning

Cecilia Häckner

Sändlista

Länsstyrelsen i Blekinge län	blekinge@lansstyrelsen.se
Kopia till Yvonne Egnér	yvonne.egner@lansstyrelsen.se
<i>Som orientering</i>	
Ronneby kommun	stadshuset@ronneby.se
Stadsbyggnadsenheten	
Kopia till Lina Magnusson	lina.magnusson@ronneby.se
F 17	
MarinB	
FMV Ak Led	tillstandsarende.trv@fmv.se

Inom HKV
PROD INFRA
PROD FLYG
FTS Luftfart

Yttrande

Länsstyrelsen Blekinge län	
Ink	2011-09-20
Dnr	401-2101-11

Datum
2011-09-16
Handläggare
Berit Pettersson

Dnr
00922-2011
Dir tel
010/6986015

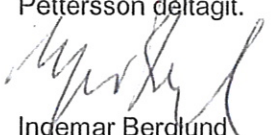
Mottagare
Länsstyrelsen i Blekinge län
Yvonne Egnér
Ronnebygatan 22
371 86 KARLSKRONA

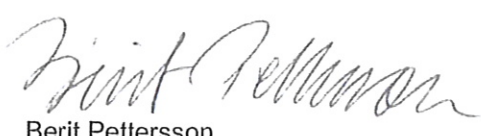
**Yttrande över förslag till Ronneby vindkraftsplan - Tematiskt tillägg till
Ronneby kommuns översiktsplan, Blekinge län**

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för frågor om bevarande, restaurering och hållbart nyttjande av sjöar, vattendrag och hav. Myndighetens uppgifter som rör fysisk planeringen är havsplanering, miljömålen Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag och Hav i balans samt levande kust och skärgård, miljö kvalitetsnormer för vatten samt riksintresse för yrkesfiske.

Havs- och vattenmyndigheten kommer på sikt att kunna tillhandahålla planeringsunderlag inom samtliga ovanstående områden till nytta för länsstyrelsernas arbete med den sammanfattande redogörelsen och yttranden i den kommunala översiktsplaneringen. Havs- och vattenmyndigheten kommer däremot endast undantagsvis att yttra sig över enskilda planer.

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschef Ingemar Berglund. I handläggningen har även enhetschef Lennart Sorby och enhetschef Berit Pettersson deltagit.

Ingemar Berglund
Avdelningschef

Berit Pettersson
Enheten för havsplanering

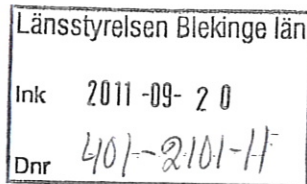
Kopia till:

Samtliga länsstyrelser

Boverket

Klimatenheten
Lena Niemi Hjulfors

1(1)

Meddelande

Dnr 46-9302/2011

2011-09-20

Länsstyrelsen Blekinge

Yttrande angående förslag till vindbruksplan, Ronneby kommun, Blekinge län

Jordbruksverket har erbjudits möjlighet att komma med synpunkter på ett förslag till vindbruksplan för Ronneby.

Generellt sett har Jordbruksverket inga invändningar mot en utbyggnad av vindkraften eftersom vindkraft bidrar till att trygga energiförsörjningen på ett miljö- och klimatvänligt sätt. Lokal produktion av energi kan även vara positiv för landsbygdsutvecklingen då den erbjuder en möjlighet för företagare på landsbygden att utveckla ny eller bredda befintlig verksamhet.

Att inkludera planer för vindkraft i översiktplanen är positivt eftersom det kan leda till ett effektivare nyttjande av mark som resurs. Dessutom tydliggör kommunen sin inställning i frågan vilket ökar medborgarnas möjlighet till insikt och delaktighet i utvecklingen av kommunens policy.

En förenklad administration av vindkraftsärenden kommer i hög utsträckning att gynna små och medelstora vindkraftsföretag, vilket kan vara positivt för landsbygdens näringsliv. För viss typ av verksamhet som till exempel inom turism och friluftsliv kan dock närheten till vindkraftverk upplevas som negativ. Vissa områden kan även ha natur- och/eller kulturvärden som skulle kunna påverkas negativt av vindkraftanläggningen. Den geografiska placeringen av vindkraftverk bör därför alltid göras med hänsyn till pågående och planerad verksamhet i området och i samråd med länsstyrelsen.

En lokalisering av vindkraft till jordbruksmark kan både bidra till uppfyllelsen av och stå i konflikt till miljö kvalitetsmålet *Ett rikt odlingslandskap*. Vindkraften kan bidra positivt till biologisk mångfald om platsen för kraftverket nyttjas för att nyskapa naturmiljöer i ett i övrigt ensartat odlingslandskap. Tillfartsvägar och uppställningsplatser kan användas för att skapa enkla strukturer och livsmiljöer som kan bli tillflyktsort för växter och djur. Det kan till exempel vara blottläggning av sand, områden med ängsvegetation, buskar eller träd, stensamlingar och småvatten. Med enkla medel kan en vindkraftsanläggning på så sätt bidra till att öka den biologiska mångfalden i jordbrukslandskapet. Negativa effekter kan uppstå främst genom att kollisionsrisken med vindkraftverk utgör en fara för framförallt vissa rovfåglar och fladdermöss som är knutna till odlingslandskapet.

I övrigt har Jordbruksverket inga synpunkter i ärendet.

Lena Niemi Hjulfors

FÖRELÄGGANDE

Datum	Vår referens	Sida
2011-08-30		1(1)

Ert datum	Er referens
2011-08-19	401-2101-11

Spektrumavdelningen
Jan Andersson
08-678 57 92
jan.andersson@pts.se

Länsstyrelsen Blekinge
Yvonne Egnér
371 86 Karlskrona

Länsstyrelsen Blekinge län	
Ink	2011-08-30
Dnr	401-2101-11

Yttrande angående översiktsplan för vindkraft i Ronneby kommun

PTS har getts möjlighet att inkomma med yttrande angående översiktsplan för vindkraftverk i Ronneby kommun.

PTS är en central förvaltningsmyndighet med ett samlat ansvar – sektorsansvar- inom områdena post och elektronisk kommunikation. Inom ramen för detta arbete ska PTS bland annat:

- främja tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer enligt de mål som anges i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.
- verka för robusta elektroniska kommunikationer och minska risken för störningar och verka för en ökad krishantering.
- verka för att tillgodose totalförsvarets behov av post- och elektronisk kommunikation under höjd beredskap och stärka samhällets beredskap mot allvarliga störningar i näten för elektronisk kommunikation i fred.

Uppförande av vindkraftverk kan i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser.

PTS rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkraftsetableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna. Inför detta samråd kan PTS bidra med information om vilka de berörda radiolänkoperatörerna är. PTS har inga ytterligare synpunkter.

Vänliga hälsningar

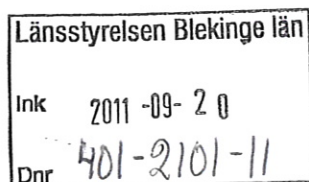
Jan Andersson
Handläggare
Enheten för fast radio och satellit
PTS – kommunikationsmyndigheten
Spektrumavdelningen
Telefon: 08-678 57 92
Mobil: 070-644 57 92
jan.andersson@pts.se
www.pts.se

Kommunikationsmyndigheten PTS

Post- och telestyrelsen

Yttrande
Datum
2011-09-19

Ärendenummer
401-2804-11

Länsstyrelsen i Blekinge
371 86 Karlskrona

Samråd om förslag till "Vindkraft i Ronneby", tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan, Blekinge län.

Ref till samrådshandling daterad 2011-08-09.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har av Länsstyrelsen i Blekinge och Ronneby kommun beretts tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget.

Länsstyrelsens synpunkter

Ronneby kommun gränsar till Tingsryds kommun i Kronobergs län. I planförslaget finns ett antal områden utpekade i anslutning till länsgränsen som anges som potentiella områden för utbyggnad av vindkraft. Samtidigt berörs dessa områden av försvarsmaktens intressen genom sk. hinderfria ytor kring Blekinge flygflottilj. I princip påverkas hela kommunens yta av hinderbegränsade ytor avseende den militära luftfarten. Det är därför osäkert i vilken omfattning en utbyggnad av vindkraft kan realiseras.

Tingsryds kommun har också arbetat fram en vindkraftsplan som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen och där stor hänsyn tagits till de militära intressena. Det finns i Tingsryds vindkraftsplan inga för vindkraft särskilt prioriterade områden intill länsgränsen mot Blekinge. Även en sk LIS-plan (Landsbygdsutveckling i strandnära läge) har tagits fram av Tingsryds kommun. Här föreslås att möjlighet ges att utveckla anläggningar för friluftsliv i anslutning till Ronnebyån ner till länsgräns, främst som stöd för befintliga anläggningar och för att förstärka ett turiststråk utmed Ronnebyån. Även i Yxnanäsområdet i sydöstra delen av Tingsryds kommun föreslås att det ges möjligt för såväl anläggningar för friluftsliv som ny bostadsbebyggelse i strandnära lägen.

Området av riksintresse för naturvården för Bräkneån går även in i Kronobergs län. Ca 1,5 km in och uppströms Bräkneån finns

naturreservatet Stenfors. Riksintresset för naturvård vid Mien- Mieån är i Kronobergs län beläget ca 2,5 km från längräns.

Då storskaliga vindkraftsanläggningar i regel har stor påverkan på sin omgivning, även på längre avstånd, vill Länsstyrelsen betona vikten av att dialog förs med angränsande kommuner. Inte minst befintlig bebyggelse och risken för störningar har betydelse för möjligheten att etablera vindkraft. Behovet av samråd och samverkan över kommungränser har även uppmärksammats av Ronneby kommun i planförslaget under rubriken mellankommunala intressen. Tingsryds kommun anger i sin vindkraftsplan att samråd med aktuell grannkommun bör ske vid en etablering av vindkraftverk närmare kommungräns/länsgräns än fem kilometer.

Deltagande

Beslut i ärendet har fattats av länsarkitekt Lars Hederström efter föredragning av bitr. länsarkitekt Gunnel Henriksson.

I beredning av ärendet har även företrädare för sakområdena vattenvård, naturvård, kulturmiljövård, miljöskydd, skydd och beredskap, regional utveckling deltagit.

Lars Hederström

Gunnel Henriksson

Kopia:

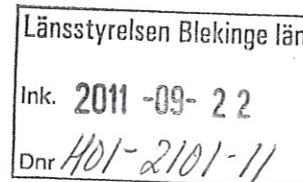
Ronneby kommun, 372 80 Ronneby

Tingsryds kommun, Box 88, 362 22 Tingsryd

SUE/plan

Akten

Länsstyrelsen i Blekinge län
Yvonne Egnér
371 86 Karlskrona

Remissvar angående Ronneby vindkraftsplan - Tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan, Blekinge län

Skogsstyrelsen ser generellt positivt på utveckling av förnybara energikällor och en ökad användning kan minska människans påverkan på klimatet. Detta förutsatt att den hänsyn som normalt tas vid föryngringsavverkning även tas i dessa fall, så att skador inte uppstår på natur- och kulturmiljön eller sociala värden. Skogsstyrelsen ser då inga hinder för att använda skogsmark för t ex vindkraftsanläggningar.

Utifrån ovanstående perspektiv har Skogsstyrelsen funnit områden med eventuella konflikter eller där vi avråder från etablering av vindkraft.

Område 15

En vindkraftsetablering inom område 15 i vindkraftsplanen är olämplig av flera orsaker. Skogen utgör ett av de få områden i Blekinge som uppvisar en tydlig vildmarksprägel. Här finns stora sammanhängande skogsarealer, ganska lite påverkade av människan, långt från trafikerade vägar och andra yttre störningar. Det finns dessutom ett stort antal nyckelbiotoper och området gränsar till Vantakallens naturreservat. En vindkraftsetablering här skulle ha en omfattande negativ påverkan på naturvärdena. Även de sociala värdena påverkas negativt då skogen helt skulle tappa sin vildmarksprägel. Den kuperade topografin försvårar ytterligare för en diskret etablering utan tydlig påverkan på landskapsbilden.

Område 19

Kartramen i översiktskartan är felplacerad.

Område 23

Inom området finns biotopskydd och naturvårdsavtal. Åtgärder för etablering av vindkraftsverk som sker med hänsyn till dessa områden bedöms inte ha en negativ påverkan på de skyddade områdena.

Område 24

Inom området finns långt framskridna planer för att bilda ett naturreservat, "Sjöarpsreservatet". Östra delarna har vildmarkskaraktär. En etablering här riskerar få samma konsekvenser som de beskrivna för område 15 ovan. Inom

området förekommer eller har förekommit en sekretessbelagd art, som påtagligt skulle påverkas negativt av en vindkraftsetablering. I texten till område 24 hänvisas till landskapsbildskyddsområde. Dessa områden har numera upphört att existera. ✓

I ärendet har distriktschef Bengt Nilsson beslutat och skogskonsulent Ola Runfors varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också deltagit skogskonsulent Joakim Hemberg.

Bengt Nilsson
Distriktschef

Ola Runfors
Skogskonsulent

Kopia till
Ronneby kommun

Vårt datum/Our date

2011-09-22

Ert datum/Your date

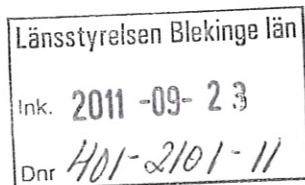
2011-08-17

Vår beteckning/Our reference

01-1322/2011

Er beteckning/Your reference

401-2101-11

Länsstyrelsen i Blekinge län

Att: Yvonne Égner

371 86 Karlskrona

Samråd om förslag till Ronneby vindkraftsplan – Tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan, Blekinge län

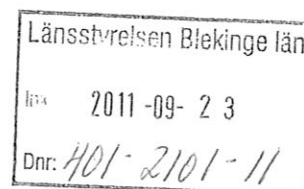
Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 22 juli 2011 erhållit rubricerat ärende för yttrande. SGU får härmed framföra följande synpunkter.

Grundvatten

I samband med etablering av vindkraftverk finns risk för negativ påverkan på grundvattnet om inte hänsyn tas till detta vid anläggningen. Den största risken föreligger i samband med det schaktningsarbete som måste utföras på den plats där vindkraftverket ska anläggas samt vid dragning av vägar och elledningar till verket. Schaktningsarbete innebär att en del av det jordlager som utgör ett naturligt skydd mot föroreningar tas bort, vilket ökar risken för förorening av grundvattnet. Eftersom vindkraftverk och transformatorstationer innehåller olja finns risk för att det vid en eventuell olycka i samband med entreprenad eller underhåll läcker ut olja till grundvattnet.

SGU rekommenderar att lokalisering av vindkraftverk, vägar och ledningar sker på ett sådant sätt att kontakt med grundvattentillgångar av betydelse för nuvarande eller framtida dricksvattenförsörjning undviks i möjligaste mån.

I det tematiska tillägget till ÖP tas frågan om anläggande av vindkraftverk inom grundvattenförekomster upp. SGU anser att man bör vara restriktiv med tillstånd till vindkraftverk även inom områden där grundvattnet idag inte används för vattenförsörjning, men kan utgöra en framtida resurs. Detta bör också beaktas i planeringen. I de utpekade områdena i Ronneby kommun gäller det främst delar av områdena 5 och 6 där det förekommer grundvattentillgångar i storleksordningen 1-5 l/s inom båda områdena. I delar av områdena 9a och 10b förekommer mindre grundvattentillgångar i jordlagren (< 1 l/s)

Geologiska förutsättningar

Samrådshandlingen innehåller mycket lite information kring geologiska förutsättningar. Då markens egenskaper påverkar förutsättningarna för grundläggning av kraftverk och för vägbyggnad så bör detta nämnas i områdesbeskrivningarna och i de allmänna delarna, t.ex. i avsnittet "Naturmiljöintressen" (s 28). Under rubriken "Naturminne" (s 33) så nämns några s.k. naturminnen som i själva verket är geologiska företeelser (jättegrytor och flyttblock).

Om områdesbeskrivningarna kompletteras med en enkel geologisk beskrivning framkommer skillnaderna i förutsättningar och man kan härigenom tydliggöra förutsättningarna för grundläggning och byggnation av väg. Även möjligheterna för produktion av t.ex. krossmaterial och betongballast bör belysas då dessa varierar stort i områdena. En vindkraftsexploatering skapar ett stort behov av dessa, och nya grus- och bergtäkter kan behövas för att tillgodose behoven. Då detta innebär en negativ miljöpåverkan bör även detta redovisas.

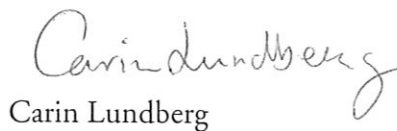
Geologin kan vara ett viktigt inslag i landskapsbilden, som t.ex. vid Johannishus där isälvsavlagringen är ett påtagligt inslag i dalgången och därigenom skapar förutsättningarna för kulturlandskapet.

Ronneby kommun har huvudsakligen ett landskap med en småbruten mosaik av morän med en stor mängd uppstickande hällar vilket indikerar att jorddjupen i allmänhet är små. (Undantag finns, bl.a. vid isälvsavlagringarna.) De små jorddjupen gör att schaktbarheten i många av områdena är mycket begränsad, vilket antingen - om bergets kvalitet är god - möjliggör bergfundament eller orsakar mycket behov av sprängning om gravitationsfundament ska användas. Detta kan skapa ytor som är svåra att återställa när verken ska avvecklas, vilket även bör beröras i samrådshandlingen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Beslut i detta ärende har fattats av verksjuristen Hans-Göran Jansson.

I handläggningen har deltagit statsgeologerna Mattias Gustafsson och Björn Wiberg samt juristen Carin Lundberg (föredragande).

Hans-Göran Jansson

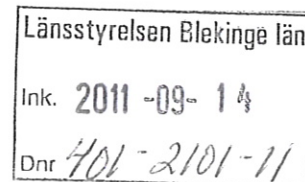

Carin Lundberg

Vår referens
Elvin Ottosson

Datum	Beteckning
2011-09-12	5.1-1108-0518
Ert datum	Er beteckning
2011-08-17	401-2101-11

Länsstyrelsen Blekinge län
Yvonne Egnér
371 87 KARLSKRONA

Ronneby vindkraftsplan. Tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan.

Yttrande över samrådshandling daterad 2011-08-09.

Statens geotekniska institut, SGI, har av Länsstyrelsen i Blekinge län erhållit rubricerad handling med begäran om yttrande. Vårt yttrande begränsas till hur geotekniska riskfaktorer (t.ex. ras, skred, berggras och översvämning) beaktas.

I vindbruksplanen har markförhållanden och geotekniska riskfaktorer inte nämnvärt belysts. För respektive område redovisas endast landskapets karaktär.

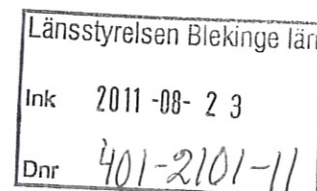
Områden med berg, morän och isälvsediment täcker stora delen av kommunen. Vi bedömer därför att markförhållandena för utbyggnad av vindkraft i huvudsak är gynnsamma.

Allmänt anser SGI att det vore värdefullt med kompletteringar avseende bedömningar av i vilken omfattning det finns geotekniska svårigheter att dra fram nya anslutningsvägar samt i vilken utsträckning det inom respektive område finns goda geotekniska förutsättningar att grundlägga vindkraftverk. Vidare bör också redovisas om det kan finnas geotekniska riskfaktorer, exempelvis risk för ras/skred i berg/jord. Markförhållandena bör vägas in vid värderingen av områdenas lämplighet. Grov värdering kan göras utifrån bland annat geologiska och topografiska kartor.

Vi bedömer vidare att det skulle vara värdefullt att inkludera en strategi för hur geoteknisk lämplighet bör hanteras vid framtida utbyggnad. Vi vill framhålla att den geotekniska lämpligheten alltid måste klarläggas vid planering och utbyggnad.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen

Elvin Ottosson

Koncessioner och kommunikation
Mark och tillstånd
samhällsplanerare
Anna Korsell
08-475 83 47
anna.korsell@svk.se

Länsstyrelsen Blekinge län
yvonne.egner@lansstyrelsen.se

2011-08-24

2011/1074

YTTRANDE

Yttrande angående förslag till Ronneby vindkraftsplan – tematiskt tillägg till översiktsplan, Blekinge län

Ert diarienummer: 401-2101-11

Svenska Kraftnät har tagit del av rubricerat ärende och har följande synpunkter.

Svenska Kraftnät vill börja med att informera om att det är viktigt med ett visst säkerhetsavstånd mellan vindkraftverk och våra anläggningar. Avståndet får inte vara sådant att ett vindkraftverk skulle kunna falla över en kraftledning vid ett haveri. Avstånden måste även vara tillräckliga för säker flygbesiktning samt tillräckliga mellan kraftledningens jordpunkter och jordpunkter i vindkraftsanläggningens uppsamlingsnät.

För att upprätthålla en god flygsäkerhet vid besiktningar rekommenderar Transportstyrelsen att vindkraftverk och master med stag med en totalhöjd lägre än 50 meter placeras minst 100 meter från kraftledning. Vindkraftverk och master med stag med en totalhöjd över 50 meter bör placeras minst 200 meter från kraftledning. Avståndet beräknas med utgångspunkt från kraftverksrotorns periferi. För verk med en rotordiameter på 100 meter eller mer bör avståndet mellan torn och ledning vara större än 250 meter. Svenska Kraftnät önskar därför vara delaktigt i ärenden då lokalisering av vindkraftverk planeras närmare än 300 meter från våra anläggningar.

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

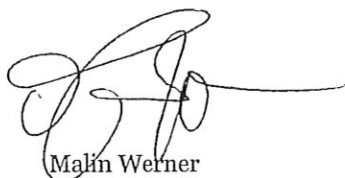
TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50

Slutligen vill vi påminna om de tekniska krav som omfattar alla vindkraftverk och vindkraftsparker med kapacitet större än 1,5 MW. Dessa krav återfinns i föreskriften SvKFS 2005:2 "Affärsverket svenska kraftnäts föreskrifter och allmänna råd om driftsäkerhetsteknisk utformning av produktionsanläggningar". För frågor gällande anslutning av vindkraft till stamnätet har Svenska Kraftnät tagit fram ett vägledande dokument. Dokumenten finns att hämta via vår hemsida (www.svk.se) under sökväg Energimarknaden/Vindkraft.

Svenska Kraftnät vill att hänsyn tas till de rekommendationer vi angivit och att vindkraftverk placeras enligt dessa. Svenska Kraftnät rekommenderar därför kommunen att lägga till detta till vindkraftsplanens riktlinjer samt att de områden som pekas ut för vindkraftsexploatering revideras. De områden som vi önskar ska revideras är område 1, 2 och 4 som direkt berör vår 400 kV-ledning.

Detta yttrande har beslutats av avdelningsdirektören Malin Werner efter föredragning av samhällsplanerare Anna Korsell.

Med vänlig hälsning

Malin Werner

Anna Korsell

Yttrande

Karlskrona 2011-10-07

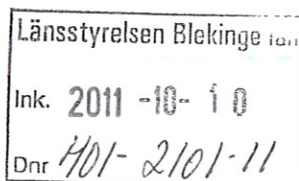
Ärendenr: TRV 2011/54904

TRAFIKVERKET

Trafikverket
551 91 Jönköping
Besöksadress: Ronnebygatan 2,
Karlskrona
Telefon: 0771-921 921
www.trafikverket.se

Malin Eriksson
malin.eriksson@trafikverket.se
Direkt: 0455-36 65 35

Länsstyrelsen i Blekinge län
Avd. för samhällsutveckling
371 86 Karlskrona

Kopia:
Ronneby kommun
Samhällsbyggnadsenheten
Stadshuset
372 80 Ronneby

Yttrande angående "Vindkraftsplan för Ronneby kommun – tematiskt tillägg till Översiktsplanen".

Trafikverket har tagit del av samrådshandling för "Ronneby vindkraftsplan – Tematiskt tillägg till Ronneby kommuns översiktsplan", daterad 2011-08-09.

Trafikverket har som uppgift att bevaka alla trafikslag, väg, järnväg, luftfart och sjöfart. Trafikverket anser överlag att Vindkraftsplan för Ronneby kommun är ett väl genomarbetat dokument. Nedan redogörs för Trafikverkets synpunkter och allmän information när det gäller åtgärder som kan komma att beröra infrastrukturen.

Vägnät

Allmän väg

När det gäller avstånd mellan vindkraftverk och vägar tillämpar Trafikverket f.n. de skyddsavstånd som anges i Boverkets handbok "Vindkraftshandboken – planering och prövning av vindkraftverk på land och i kustnära vattenområden (2009)". Vindkraftverk ska placeras så att de inte riskerar trafiksäkerheten. Avståndet till allmän väg ska vara minst totalhöjden (d.v.s. tornhöjden plus halva rotorbladsdiametern), dock minst 50 meter oavsett vägtyp. Trafikverket anser att

vindkraftsplanen bör ändras i detta avseende. Det gäller avsnittet "Skydds- och respektavstånd till infrastruktur".

Av vindkraftsplanen bör även framgå att det vid behov av nya till- och utfartsvägar, tillfälliga eller permanenta, som berör allmän väg krävs att anslutningstillstånd söks enligt § 39 väglagen (1971:948).

Väg E22 och väg 27 är av Trafikverket utpekade som vägar av riksintresse. Väg E22 ingår i det transeuropeiska transportnätet TEN och väg 27 utgör en förbindelse mellan regionala centra.

Enskild väg

Även enskilda vägar är av betydelse för samfärdseln och för boende, varför principen om avstånd till väg enligt ovan bör gälla även för dessa. Vid vindkraftsetableringar bör exploitören ta särskild kontakt med företrädare för de enskilda vägar som berörs av projektet.

Information och kontakter

De anpassningar och förstärkningsarbeten, tillfälliga breddningar m.m. av det allmänna och enskilda vägnätet som kan komma att krävas i samband med transport av vindkraftverket till uppställningsplats ska ingå i och bekostas av vindkraftsprojekten. Detsamma gäller för återställande av vägarna efter det att vindkraftverket har uppförts samt för åtgärdande av eventuella skador på vägnätet. Innan några åtgärder görs på vägnätet ska exploitören kontakta Trafikverkets projektledare drift. Besiktning av berörda vägar kan komma att krävas före och efter transporterna och Trafikverkets projektledare avgör även i vilken mån vägar ska återställas till ursprunglig utformning.

Järnväg

Vid etablering av vindkraftverk bör avståndet mellan vindkraftverk och närmaste spårmitt på järnvägen vara minst vindkraftverkets totalhöjd +20 meter. Avståndet ska dock alltid vara minst 50 meter.

Vindkraftverk kan även påverka järnvägens radiosystem, vilket innebär att samtliga vindkraftverk med en totalhöjd över 50 meter belägna inom 30 km till järnväg ska remitteras till Trafikverket för granskning.

Övrigt

När det gäller vindkraftsutbyggnader skall varje ärende remitteras till Trafikverket och varje enskilt fall bedöms utifrån sina förutsättningar.

Ytterligare information finns i Trafikverkets publikation "Transporter till vindkraftsparker – en handbok" (2010:033) som finns på Trafikverkets hemsida www.trafikverket.se.

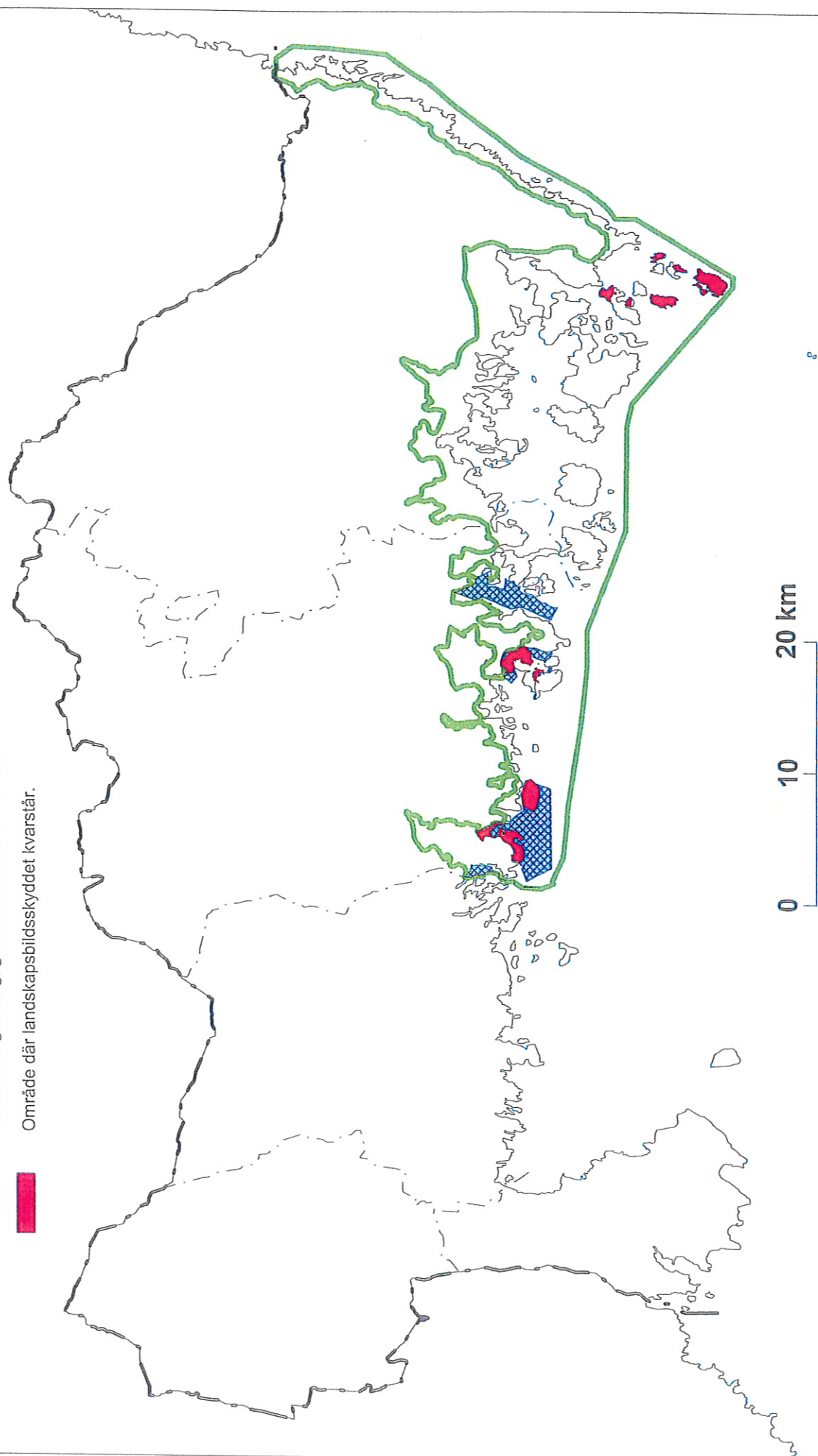
Trafikverket har i övrigt inget att erinra.

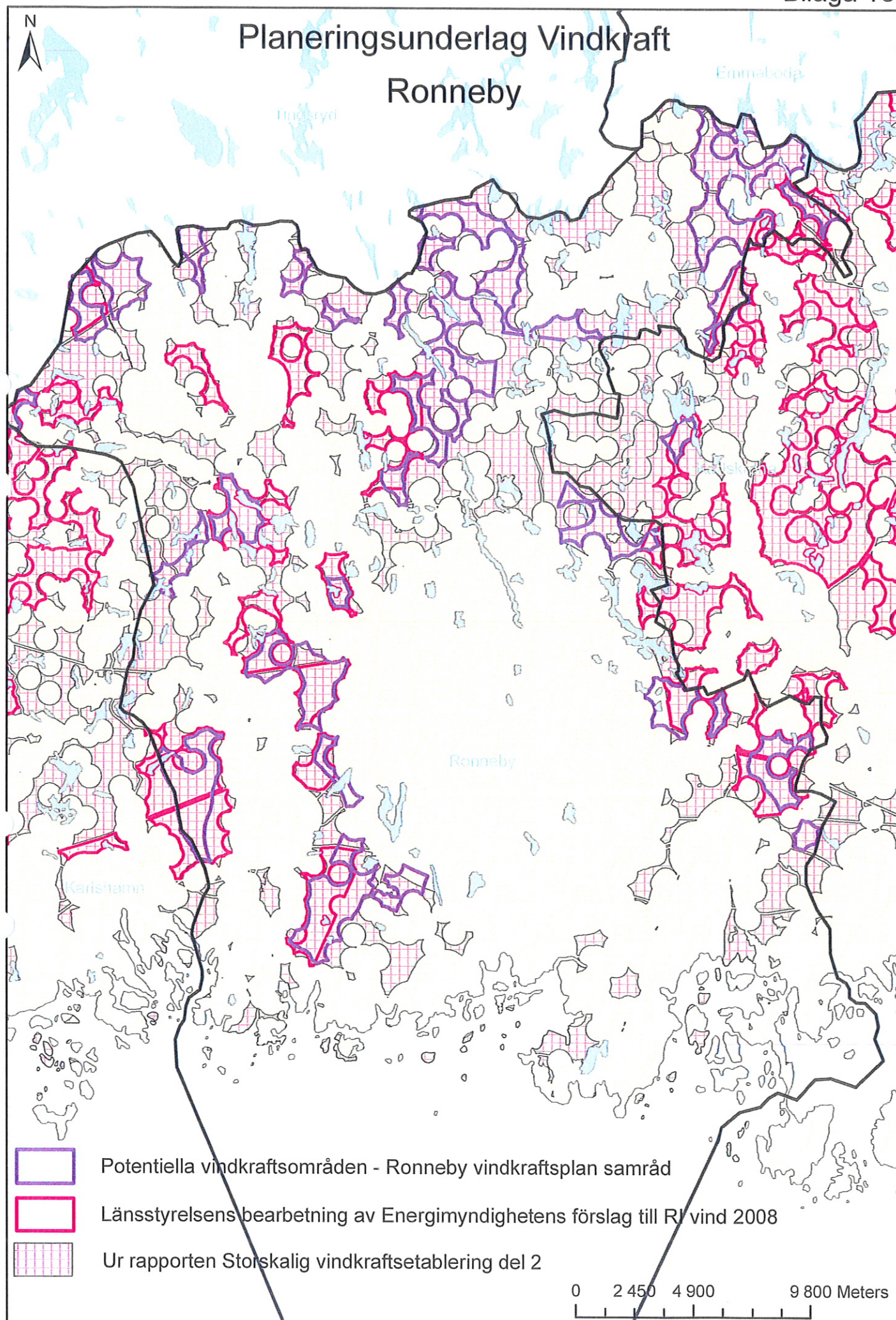
Med vänlig hälsning

Malin Eriksson
Trafikverket Region Syd

- Område där länsstyrelsen upphävt landskapsbildsskyddet, genom beslut 2010-01-21.
- Område där länsstyrelsen upphävt landskapsbildsskyddet rörande skogsodling, genom beslut 2010-01-21.
- Område där landskapsbildsskyddet kvarstår.

Förslag till riksintresseområden vindbruk till havs

 Energimyndighetens förslag till riksintresseområden för vindbruk till havs

